

İlham Əliyev Vilyüsdə Avropa İttifaqının III "Şərqlə əməkdaşlığı" Sammitində iştirak etmişdir

Litvanın paytaxtı Vilyüsdə Avropa İttifaqının III "Şərqlə əməkdaşlığı" Sammiti keçirilmişdir. Prezident İlham Əliyev Sammitdə iştirak etmişdir.

Litva Prezidenti Dəlya Qribauskayte, Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Herman Van Rompuy və Avropa Komissiyasının sədri Xose Manuel Barrozu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi və digər dövlət və hökumət başçıları qarşıladılar. Sammiti hazırdan Al-yə sədrlik edən Litvanın Prezidenti Dəlya Qribauskayte açaraq bütün tərəfdaş ölkələrin dövlət və hökumət başçıları salamladı. O, Sammit çərçivəsində imzalanacaq sənədlərin ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirdi. Həmin sənədlərin xalqlarımız arasında əlaqələrin də möhkəmlənməsinə töhfə

verəcəyini deyən Litva Prezidenti onların real həyatda əks olunması üçün güclü siyasi iradəyə ehtiyac duyulduğunu diqqətə çatdırdı.

Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Herman Van Rompuy sənədlərin imzalanması münasibətilə tərəfdaş ölkələrin dövlət başçılarına təbrik etdi. Herman Van Rompuy Avropa İttifaqı ilə

Azərbaycan arasında viza rejiminin sadələşdirilməsini nəzərdə tutan Sazişin imzalanması münasibətilə Prezident İlham Əliyevə təbriklərini çat-

ölkələr ilə imzalanacaq digər sənədlər də bu prosesə töhfəni verəcəkdir.

Avropa Komissiyasının sədri Xose Manuel Barrozu da sənədlərin imzalanması münasibətilə təbriklərini çatdırdı, bu Sammiti əməkdaşlığın yeni mərhələsinin başlanğıcı kimi dəyərləndirdi. Ölkələrin Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığına yönələn söylərini alqışladığını deyən Xose Manuel Barrozu bir daha əminliyini ifadə etdi ki, III Sammit "Şərqlə əməkdaşlığı" proqramının nailiyyətlərini daha da artıracaqdır.

"Şərqlə əməkdaşlığı" Sammitinin ruhunu əks etdirən musiqi kompozisiyası nümayiş etdirildikdən sonra sənədlərin imzalanması mərasimi oldu. Mərasimdə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan Respublikası arasında viza rejiminin sadələşdirilməsi haqqında Saziş imzalandı. Saz-

ış Azərbaycan tərəfdən xarici işlər naziri Elmar Məmməd-yarov, Avropa İttifaqı tərəfindən isə Litvanın xarici işlər naziri Linas Linkyaviçyus və təşkilatın genişlənmə və Avropa qonşuluq siyasəti üzrə komissarı Ştefan Füle imzalandılar.

Sonra Sammitin iştirakçıları birgə foto çəkdirdilər.

Daha sonra III "Şərqlə əməkdaşlığı" Sammitinin plenar iclası başladı.

Prezident İlham Əliyev iclasda iştirak etdi. Xatırladaq ki, Azərbaycan da daxil olmaqla altı ölkəni əhatə edən "Şərqlə əməkdaşlığı" Polşa və İsveçin Avropa İttifaqının qonşuluq siyasəti çərçivəsində MDB dövlətləri ilə münasibətlərin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş təşəbbüsüdür.

"Şərqlə əməkdaşlığı" Sammiti ilk dəfə 2009-cu ilin mayında Çexiyanın paytaxtı Praqada keçirilmiş, ikincisi isə 2011-ci ilin sentyabrında Varşavada təşkil edilmişdir. Növbəti Sammit 2015-ci ildə Litvanın paytaxtı Riqada keçiriləcəkdir.

Prezident İlham Əliyev Vilyüsdə İspaniya Krallığının Baş naziri Mariano Rahoy Brey ilə görüşmüşdür

Baş nazir Mariano Rahoy Brey dövlətimizin başçısı İlham Əliyevi yenidən Azərbaycan Prezidenti seçilməsi münasibətilə təbrik etdi və ona fəaliyyətində uğurlar arzuladı. O, İspaniya Kralının salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Görüşdə ölkələrimiz arasında münasibətlərin genişləndiril-

məsi üçün yaxşı potensialın olduğu bildirildi. Azərbaycan ilə İspaniyanın beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT çərçivəsində uğurla əməkdaşlıq etdikləri vurğulandı. İqtisadiyyatın biznes, inşaat, kənd təsərrüfatı, energetika və digər sahələrində əlaqələrimizin genişləndirilməsi ilə bağlı ətraflı müzakirələrin

aparıldığı görüşdə qarşılıqlı səfərlərin həyata keçirilməsinin önəmi qeyd edildi. Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Prezident İlham Əliyev İspaniya Kralının salamlarına görə təşəkkürünü bildirdi, onun da salamlarını Krala çatdırmağı xahiş etdi.

İlham Əliyevin və Fransa Respublikasının Prezidenti Fransua Ollandın görüşü olmuşdur

Prezident İlham Əliyevin və Fransa Respublikasının Prezidenti Fransua Ollandın görüşü olmuşdur. Görüşdə Azərbaycan ilə Fransa arasında siyasi, iqtisadi, energetika və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlığın inkişafından məmnunluq bildirildi. Fransa Prezidenti Fransua Olland Azərbaycanın əldə etdiyi

iqtsadi uğurların ölkəsində maraqla izləndiyini vurğuladı. Fransa şirkətlərinin Azərbaycanda uğurla fəaliyyət göstərdiyi qeyd edildi və bu fəaliyyətin gələcəkdə də genişləndiriləcəyinə əminlik ifadə olundu. İkitərəfli əlaqələrin genişləndirilməsi üçün qarşılıqlı marağın olduğu bildirilən

görüşdə Azərbaycan ilə Fransa arasında əməkdaşlığın Avropa İttifaqı çərçivəsində inkişafının əhəmiyyəti qeyd edildi. Söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətlərinin həllinə və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

İlham Əliyev Vilyüsdə Litvanın Baş naziri Alqirdas Butkeviçius ilə görüşmüşdür

Prezident İlham Əliyev Vilyüsdə Litva Respublikasının Baş naziri Alqirdas Butkeviçius

Azərbaycan tərəfindən Litvaya investisiya qoyuluşu, ölkələrimiz arasında enerji, ticarət

ilə görüşmüşdür.

Görüşdə Azərbaycan ilə Litva arasında ikitərəfli əlaqələrin siyasi, iqtisadi və digər sahələrdə inkişafından məmnunluq ifadə olundu.

və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişafı üçün yaxşı imkanların olduğu bildirildi, ikitərəfli münasibətlərin perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

İlham Əliyevin və Böyük Britaniyanın Baş naziri Devid Kameronun görüşü olmuşdur

Vilyüsdə Prezident İlham Əliyevin və Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş naziri Devid Kameronun görüşü olmuşdur. Görüşdə ölkələrimiz arasında ikitərəfli əlaqələrin si-

yasi, iqtisadi, ticarət, energetika və digər sahələrdə uğurlu inkişafından məmnunluq bildirildi.

Əlaqələrimizin bundan sonra da inkişaf edəcəyinə əminlik ifadə olunan görüşdə ikitərəfli

münasibətlər, regional əməkdaşlıq və beynəlxalq məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Vilyüsdə Prezident İlham Əliyevin Estoniya Respublikasının Baş naziri Andrus Ansip ilə görüşü olmuşdur.

Görüşdə Azərbaycan ilə Estoniya arasında ikitərəfli münasibətlərin uğurlu inkişafından məmnunluq

İlham Əliyevin Estoniya Respublikasının Baş naziri Andrus Ansip ilə görüşü olmuşdur

ifadə edildi. Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlığın inkişafında Vilyü Sammiti çərçivəsində imzalanacaq viza rejiminin sadələşdirilməsinə dair

Ölkələrimizin turizm, kənd təsərrüfatı və iqtisadiyyatın digər sahələrində əməkdaşlığının yaxşı perspektivlərinin olduğu bildirildi.

Bununla da sənədin əhəmiyyəti vurğulandı və bundan Estoniya tərəfinin məmnun qaldığı qeyd olundu.

noyabrın 29-da Prezident İlham Əliyevin Litva Respublikasına işgüzar səfəri başa çatdı.

KÜDÜSTAN BÖLGƏSİNİN PREZİDENTİ MƏSUD BARZANI: "BİZ DƏ KÜRDÜSTANIN MÜSTƏQİLLİYİNİ ELAN EDƏCƏYİK"

Avestakurd saytinin verdiyi xəbərə görə, İraqın dini lideri Müqtəda Əl Sədr ingilis qəzeti olan "Independent" -ə verdiyi müsahibəsi zamanı İraq və Kürdüstan bölgəsindən danışaraq qeyd edib ki, Kürdüstan Bölgəsi sabitliyinə görə çox inkişaf etdiyindən Nuri Maliki bu inkişafı sindirə bilmir və Kürdüstan Hökumətinə

təziq edir. Bu məsələ ilə bağlı Kürdüstan Prezidenti ilə görüşü zamanı, Kürdüstan bölgəsinin Prezidenti ona deyib: "Əyər İraqın Baş Naziri Nuri Maliki Kürdüstan bölgəsinə çox təziq edərsə, onlar da buna qarşı Kürdüstanın Müstəqilliyini elan edəklər."

Kürd dilindən tərcümə etdi: Tahir Süleyman

Ərdoğan neftin əvəzinə kürdlərə muxtariyyət verir

Neçirvan Bərzani 3 saat Rəcəb Tayyib Ərdoğanla görüşüb. Türki-

Tayyib Ərdoğanla 3 saat baş-baş görüş keçirib.

almaq istəyir.

İddialara görə, Məsud Bərzani İraqın kürdüstan bölgəsində çıxarılan xam neftin Türkiyəyə göndərilməsi və Türkiyə üzərindən dünya bazarlarına çıxarılması üçün Rəcəb Tayyib Ərdoğan qarşısında qoyduğu şərtlərdən biri, Türkiyənin yeni konstitusiyasında Türkiyə ərazisində Kürdlərin kompakt yaşadığı əraziyə muxtariyyətin verilməsi məsələsinin yer almasıdır. İkincisi isə bu muxtariyyətin müəyyən məsələlərdə xarici siyasəti tək başına həll etmə imkanı əldə etməsi, üçüncüsü isə 40 minə yaxın türkən qanını tökən Abdulla Öcalanın (Apo) azadlığa buraxılmasıdır. Məlumata görə, N.Bərzani-Ərdoğan görüşünün 3 saat sürməsinə də səbəb olan amil məhz bu üç məsələdir. AKP iqtidarı ölkədə seşki öncəsi belə bir təkliflərə "yaşıl" işıq yandırmağın seçkidə açı məğlubiyyətlə bəribaşdan barışmaq demək olduğunu gözəl anladığılarından məsləni müəyyən bir müddətə, yeni seçkidən sonraya saxlamağı düşünür.

Kürdüstan Muxtariyyəti dünyada 4-cü neft istehsalçısına çevrilir

Bu barədə Fransanın "La Tribune" qəzeti məlumat yayıb. İraq Kürdüstan Muxtariyyətinin yaxın gələcəkdə dünyada 4-cü neft istehsalçısına çevriləcəyi iddia edilib.

"La Tribune" qəzetinə müsahibə verən mütəxəssislər, Kürdüstan Muxtariyyətinə neft sektorunun inkişafından danışarkən bölgənin dünyanın 10 ən zəngin bölgəsinə çevriləcəyini deyiblər. Mütəxəssislər Ərbil-Ankara boru xəttindən hər gün 300 min bərel neft və 10 milyard kubmetr təbii qazın dünya bazarına çıxarılacağını bildiriblər. pia.az

Bağdad hava limanını Türkiyənin üzünə bağladı

Türkiyə ilə Kürdüstan rəhbərliyi arasında neftin satışı və nəqli sahəsində anlaşmanın ardından İraqla

Şimali Kürdüstan rəhbərliyi arasında münasibətlər yenidən gərilib. Publika.az xəbər verir ki, Bağdad rəhbərliyi şənbə günü axşam saatlarında Şimali İraq hava məkanını Türkiyədən gələcək təyyarələr üçün bağladığını bildirib. Türkiyə rəsmiləri isə məlumatdan xəbərdar olduqlarını və xəbərin doğru olub-olmadığını araşdırmaq üçün İraq Mülki Aviasiya Təşkilatından sorğularına cavab gözlədiklərini deyiblər. Qeyd edək ki, sabah Türkiyənin Enerji və Təbii Sərvətlər naziri Taner Yıldızın Ərbildə neft və təbii qazla bağlı konfransa səfəri planlaşdırılırdı. Bağdad rəhbərliyinin bu addımından sonra o Ərbilə təyyarə ilə gedə bilməyəcək

"Erməni mətbuatı çox məsələləri tez-tez şişirdir" - Elman Abdullayev

"Erməni mətbuatı çox məlumatları, məsələləri tez-tez şişirdir. Uydurma məlumatlar araşdırılmalıdır. Biz dəfələrlə şahidi olmuşuq ki, erməni mətbuatının yaydığı məlumatlar həqiqətə uyğun olmur. Təbi ki, biz bunu araşdıracağıq" - bunu İnterAz-a Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Elman Abdullayev CNN teleşirkətinin əfsanəvi aparıcısı Lari Kinqin qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasına səfər edəcəyi ilə bağlı erməni mətbuatında yayılan xəbərə münasibət bildirərkən deyib. Araşdırma nəticəsində yayılan məlumat həqiqət olarsa Lari King "qara siyahı"-a salına bilərmə? sualına isə nazirlik rəsmisi belə cavab verib: "Qərar verməkdə hələ tələsməyək. Bu məsələ araşdırılacaq. Bundan sonra müəyyən açıqlama verilecək".

Qeyd edək ki, erməni mətbuatının yaydığı məlumatlara görə CNN teleşirkətinin əfsanəvi aparıcısı Lari Kinq Ümumdünya Erməni Fondu "Ayastan"ın təşkil etdiyi "Telemarafon-2013"də iştirak edib. Qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasının prezidenti Bako Saakyanla görüşüb. Görüş əsnasında Saakyan onu Qarabağa dəvət edib. Kinq dəvəti qəbul edib.

Türkiyədə Xocalı abidəsi ucaldıldı

Abidə çarpazlanan iki əldən, qucağında uşaq meyiti tutan kişi və nalə çəkən qadıncadan ibarətdir.

Türkiyənin Uşak şəhərində Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsinə abidə hazırlanıb. ANS PRESS-in

konsulu Kənan Murtazov bələdiyyə sədri Əli Ərdoğanı və abidəni ziyarət edib. Konsul Xocalıda ermənilərin törətdikləri vəhşilikləri əks etdirən abidənin yüksəldilməsini təqdir edib.

Bələdiyyə başçısı da öz növbəsində Xocalı faciəsini unutmayacaqlarını deyib. "Xocalı qətliamı qardaş Azərbaycan xalqının yarasıdır. Biz də bu ağrını ürəklərimizdə hiss edirik. Buna görə qardaşlığımızı əks etdirən bu abidəni hazırladıq. Daha öncə söz verdiyimiz kimi abidənin hazırlanması və yaxın vaxtlarda açılışının olacağı bizi sevindirir".

kabinetdən çıxarıb.

Etirazçılar bəyan ediblər ki, bu məsələni belə qoymayacaqlar. "Bu, reketdir. Biz reketin qurbanına çevrilmişik. Xalq reketin qurbanına çevrilib, yaz biz öz hüquqlarımızı tələb etməliyik, əks halda biz də aclıq çəkənlərin sırasına düşəcəyik", - deyə satıcılar bildiriblər. Onlar bildiriblər ki, "Çiçəklənən Ermənistan" partiyasının lideri Qaqik Sarukyanla da görüşmək istəyirlər. Abovyan şəhəri Kotyak vilayətində yerləşir və oraya qeyri-rəsmi olaraq oliqarx Qaqik Sarukyan rəhbərlik edir.

Türkiyə mətbuatına istinadla verdiyi məlumatlara görə, abidə Uşak bələdiyyəsinin Karaağaç piknik sahəsində ucaldılıq. Abidə çarpazlanan iki əldən, qucağında uşaq meyiti tutan kişi və nalə çəkən qadıncadan ibarətdir.

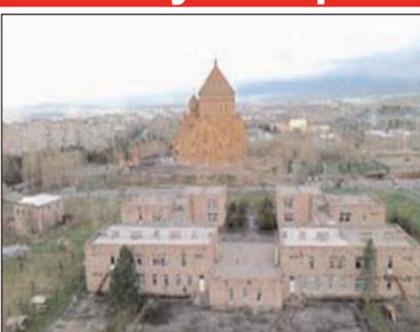
Ətrafında isə qırğını əks etdirən foto stendlər yerləşdirilib.

Azərbaycanın İstanbuldakı

Ermənistanda satıcılar üsyana qalxdı

Ticarət işçiləri Abovyan şəhərinin vergi müfəttişliyinə hücum ediblər. Ermənistanın Abovyan şəhərində satıcılar etiraz aksiyası keçiriblər. ANS PRESS erməni mətbuatına istinadən bildirir ki, onlar Abovyan şəhərinin vergi müfəttişliyinin rəhbəri Vardan Saakyanla görüş tələb ediblər.

Satıcıların sözlərinə görə, vergi müfəttişliyi onlara qarşı terror təşkil edir, qanunla tələb ediləndən artıq vergi ödəməyə məcbur edirlər. Satıcılar Vardan Saakyanın kabinet-

inə daxil olmaq istəyiblər, amma o, polisın yardımına əl atıb və satıcıları

Putinin Ermənistana səfər etdiyi gün İrəvanda mitinq olacaq

Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Ermənistana səfər etdiyi gün - dekabrın 2-də İrəvanın Azadlıq meydanında mitinq keçiriləcək.

Moderator.az-ın Ermənistan mətbuatına istinadən xəbərinə görə, mitinqdən sonra Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyanın iqamətgahına yürüş planlaşdırılır. Aksiyanın məqsədi

Ermənistan hökumətindən erməni xalqının ləyaqətinə, hüquq və azadlıqlarına hörmət etmək, Konstitusiyaya riayət etmək, Gömrük İttifaqına və Avrasiya İqtisadi Birliyinə üzv olmaq proseslərini dayandırmağı tələb etməkdir. Qeyd edək ki, dekabrın 2-si həm də Ermənistanda sovet hakimiyyətinin qurulduğu gündür.

Zilan Dərəsi və Ağrı Üsyanı

Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Taib Ərdoğan ilk Türkiyə dövlət rəhbəri olaraq Dərsim hadisələrinə görə Kürd xalqından üzür istəyib. Dərsim hadisələrin doğuran səbəblər və günahkarı kimdi deyə araşdırmalara baş vurduqda ortaya bu günə qədər gizli saxlanılan mətləblər üzə çıxır. Tarixdə "Zilan qırğını" kimi yer alan Dərsim üsyanı Kürd xalqının özgürlük və azadlıq uğrunda apardığı mübarizənin, başda Mustafa Kamal, İsmət İnönü olmaqla o zamankı türkiyə rəhbərliyinin imza atdığı bir soyqırım faktıdır. Türkiyənin arxiv materyallarında bir daha bu qətilyamı təsdiqləyir. O zaman ki, türk mətbuatına belə baxsaq bu acı gerçəyi görmək mümkündür. Aşağıdakı faktlar türkiyənin dövlət arxivlərindən və mətbuatından götürülüb.

1926 - cı ildən başlayan Kürdlərin özgürlük və azadlıq uğrunda mübarizəsi Ağrı Kürd dövlətinin yaradılması ilə nəticələnsədə bu dövlət uzun sürə ayaqda qala bilmədi. Dövlətin suqutu bəlkədə hardasa qəbul edilən olsada hec vaxt dinc vətəndaşların, qocaların, qadınların, uşaqların qətlini heç nə ilə müqaisə etmək olmaz. Həmin hadisələr zamanı bölgəyə yeridilən Türk silahlı qüvvələri Kürd hərbiçilərini bölgədən çıxarmağa nail olduqdan sonra Zilan dərəsinin Giriş və çıxışları bağlanmış və beləliklə Hasanabdal, Əks, Şahbazar, Təbiətinci, Tendurek, Çakırbey, İlanlıq, Harhus, Babazeng, Kômür, Şor, Şorik, Mürsid, Mescidli, Qurukılısa, Kündük, Zorava, Arı idin, Hallacköy, Koşköprü, Kuruçem, Mülk, Yekmal, Kilsə, Gosk, Aşağı Partaş, Yuxarı Partaş, Minəsi, Bunuzu, Pelekslu, Kerks, Söğütlü, Miğare, Kardoğan, Kəllə, Hostekar, Suvarköy, Qır-

mızıqılısa, Ziyarət, Hıraşen, komik, Şeytanava, Birhan və Yuxarı Koşköprü olmaqla 44 kənd gülləyə tutulmuş.

Nofəl Ədalət

Havadan bobalar yağdırılmış. Kəndlər tamami ilə dağıldıqdan sonra. Az sayda sağ qalan insanlarsa bölgədən sürgün edilmiş. Bunun ardınca daha bir tarixi saxdalığa imza atılaraq Dərsimin adı dəyişdirilərək Tunceli qoyulmuşdur. Zilan Dərəsinə gətirilən soyqırım 16 İyul 1930 cu ildə dövlətin yarı rəsmi qəzeti olan Cumhuriyet Qəzeti hadisəsi bu şəkildə nəşr etdirir: "Ağrı Dağı təpələrində Gizlənməmiş 1500 nəfər usyaçı qalmışdır. Təy-yarələrimiz üsyançılar üzərinə boba yağdırmaqda davam edirlər. Ağrı Dağı hər an atəş və partlayış içində inildəyir. Türkün demir qartalları üsyançılarları təmizləyirlər. Quldurların sığındığı kəndlər tamami ilə yandırılıb. Zilan hərəkatında məhv edilənlərin sayı 15.000 qəddir. Zilan Dərəsi ağızına qədər cəsədlə dolmuşdur. Bu həftə içində Ağrı Dağı tenkil hərəkatına

başlanacaq. Komandir Saleh Paşa şəxsən Ağrıda təmizləmə hərəkatına başlayacaq. Bundan xilas olma imkanı təsəvvür edilə bilməz."

Vaxt Qəzeti 13 İyul 1930-cu il tarixli sayında yazır: " Ağrıda 5 gündü davam edən əməlyatlar nəticəsində bütün quldurlar məhv edilmiş Zilan Dərəsi Meyidlərlə Dolub Daşır."

Bir sıra tarixi ədəbiyyatlarda da bu hadisələr əksini tapmışdır yazar

Faiq Bulud, "Dövlətin gözüylə Türkiyədə Kürd üsyanları" kitabında Baş qərargah rəisinin 1 İyul 1930-cu il tarixli əmrinə yer verir. Baş qərargah rəisinin əmrində "Qiyam sahəsindəki kəndlərdən, qiyam qaldıranlara qoşulmuş hər kəs yandırılacaq" deyilir. Qəzet və arxiv materyalları ilə yanaşı o dövrün şahidlərində bu qanlı qırğın haqqında söz açanda bu hadisələri törədənlərin insan olduğuna belə şübhə edirsən. Kürdlərin qətl edilməsi bununla sona çatmadı. Rəsmi sənədlərdə 1938 – ci ilə qədər davam etdiyi söylənilsədə uzun zaman sürgünlər və qətlilər reallaşdırıldı.

Zilan qətilyamından sonra reallaşdırılan və bir başa Mustafa Kamalın məsuliyyət daşdığı Dərsim olaylarında daha dəhşətli və tükürpədicidir. 1937-ci ildə başlanan ikinci qətilyam senarisində daha öncədən başlandı. Altında Mustafa Kamalın imzası olan 1935 – ci ilə aid sənədi tərcümə etmədən belə olduğu kimi diqqətinizə çatdırıram: "Yedinci kolordunun 17 inci firkasına mensup kıtaat tərəfindən 933 senesinde yapılan ve bir aydan fazla devam eden Dersim hareketinin, 881 sayılı kanunun birinci maddesine göre muharebe ve musademeleri istilzam ettirecek mahiyette olduğu....." sənəddə verilən məlumatda müharibə sözünün əksini tap-

ması 1937 ci ildə reallaşdırılan qətilyamların başlanğıc nöqtəsidir. Məlumatlarda hərbi hava qüvvələrinin də iştirakı təsdiqlənir və bir başa kəndlərin hədəf seçildiyə göstərilir:

"26/4/937 və 1140 sayılı Şifrəyə Əlavə" olaraq tərtib edilən 4 maddəli sənədin 1-ci maddəsində deyilir "...Hədəflər təyərəçilərimizə ətraflı izah edilmişdi. Dağların yüksəkliyi vadilərin dərinliyi, nəzərə alınaraq Təyərələr Dereova kəndinə qədər getmişlər və kəndləri bonbala-yaraq gecə ikən aeroporta enmişlər. Dərsim Hərəkatını əks etdirən ilk sanballı əsər olan 1938 ci ildən Haləbdə mühacir ömrü yaşayan Dərsimli Baytar Nurəddin tərəfindən Türkçə və Latin hərfləriyə 1952 ci il də nəşr olunan "Kürdüstan tarixində Dərsim" adlı kitabıdır ki, bu əsərində o dövürdə Türkiyə prezidenti olmuş Cövdet Sunay tərəfindən ölkəyə gətirilməsi qadağan edilmişdir. Sunayın göstərişi ilə bu əsərin Türkiyəyə gətirilməsi Xarici işlər Nazirliyin 8 oktyabr 1952-cı il tarixli 25217/361 sayılı qərarına əsasən 5680 sayılı qanunun 31 inci maddəsinə görə Nazirlər kabineti tərəfindən 9 oktyabr 1952 tarixindən qadağan edilmişdir"

Bu faktın özündə bir sıra qaranlıq məqamların olduğunu göstərir.

Dərsim hadisələrinin digər bir dəhşətli tərəfi isə sürgün məsələsidir. Dövlət sənədlərində sürgünə məsgunlaşdırma dönü biçilib ki, buda törədilən cinayətlərin ört-basdır edilməsidir. Deylənlərlə yanaşı ən acı bir gerçəkse o zaman yüksək görüvli türk zabıtlarına hədiyyə edilən kürd qızlarıdır. Bu gündə yüzlərlə evindən, ailəsindən qoparılib aparılmış qız uşaqlarından xəbər belə yoxdur. Son günlər cərəyan edən hadisələr bu məsələndə türkiyədə gündəmə gətirib.

Sultan Müəllim
Ordubad rayonu, Tivi kəndi

Qubadlı Mahir Kürdoğluna, Ordubadlı Sultan müəllimdən Açıq məktub

Zər qədrini zərgər bilər,
Qiymət zərin özündədir,
Aşıq mizrab vursa saza,
Qiymət sazda ,sözündədir.

Adın Mahir, kürdün oğlu olmasın.
Qaçaq Nəbi diyarından gəlmisən,
Sultanı, Xosrovu yada salmısın.
Tərgülü, müqəddəs bilib gəlmisən.

Keşməkeşli həyat yolu keçmişən.
Qubadlıda,buz bulaqdan içmişən,
Yüz gözəldən bir Gülbəsi seçmişən,
Özün ilə gətirmisən, gəlmisən.

Suyun zümzüməsin, quşların səsin,
Qayada kəkliyin şirin nəğməsin,
Qayadan süzülən dağ şələləsin,
Sehirli aləmi,görüb gəlmisən.

Qarlı dağın sərin mehin,havasın.
Çil kəkliyin yumurtasın,yuvasın,
Gözəllərin o sehirli dünyasın,
Gözəl Qubadlıda,qoyub gəlmisən.

O şəhli çəmənin, gülün, çiçəyin,
Nilufərin, bənövşənin,göyçəyin,
Çiçəklərin əlvan-əlvan ləçəyin,
Əhmədliyə, çələng hörüb gəlmisən,

Gəzmisən dağların gədiyini, yalın,
Yemisən səbətini ağ, beçə balın.
Dünyanı dolandır indi xəyalın.
Məlik kəndi qoyub ,hara gəlmisən?

Qoyunun qatığı, tuluğun yağın,
Pendirin ovmasın, oba qaymağın,
Zəngəzurdan gəlir səsin-sorağın
Təkne qoymağın, yeyib gəlmisən .

Tale yazısıdır insan həyatı,
Kimse deyə bilməz o son saati,

Çoxunun yollarda yoruldu atı,
Köhləni yollarda, yorub gəlmisən.

İnsan var zirvədə ağ qara bənzer
Hörməti obanı, oymağı gəzər ,
Onu düşündürməz nə gövhər, nə zər,
Gövhəri qiymətsiz, sanıb gəlmisən.

Kəndin yeməkləri,xörəyin dadı ,
Eldə deyilərdi ləzzəti, adı,
Kimə qismət, kimə qismət olmadı,
Dadlı yeməkləri, yeyib gəlmisən.

Kəvər, ciyitkənla, göy quzqulağı,
Xitəb bişirilərdi hər səhər çağı,
Xitəbə hopardı tuluğun yağı,
Yağlı xitəb, kənddə yeyib gəlmisən.

Göbələklə qovurmanın xörəyi,
Ləzzət verir, buğda, təndir çörəyi,

Badamça közündə dağ göbələyi,
Göbək kababın ,yeyib gəlmisən

Dəyirman ununu xəşili, fətri,
Ətrafa yayılan çörəyin ətri,
O halal çörəyin hörməti, xətri,
Zəngəzurda, Qubadlıda , qalıbdır.

Təzə , mal ətinin sütül küftəsi,
Qaymağın, qatığın, balın süffəsi,
Yarpız ilə, yumurtanın küküsü.
Zəngəzurda, Qubadlıda,qalıbdır.

Yağlı qabırğanın yarpaq dolması,
Göyərçin ətindən qış qovurması.
Qovurmanın bozartması, şorbası.
Zəngəzurda, Qubadlıda qalıbdır.

Farel balığının təndir kababı,
Dadlı yeməklərin yoxdur hesabı,
Almanın, armudun, heyvanın dadı,
Zəngəzurda ,Qubadlıda, qalıbdır.

Böyüyə, kiçiyə, insana hörmət,
Təbii gözəllik, qanacaq , ismət,
Ataya , Anaya, qohuma xidmət,
Zəngəzurda, Qubadlıda,qalıbdır.

Özün məzəlisən, sözlərin şirin,
Hökmüylə yaşadı uca göylərin,
Səni sevindirsin nəticələrin.
Nəvə, nəticəni, sayıb gəlmisən.

Sinəndə bir ürək gəlibdir çoşa,
Gülbəs xanımınla yaşadı qoşa,
Yaşı soruşmazlar, səni yüz yaşa.
El-obanı ,qoşa gəzib gəlmisən.

Ağılı bazarda satana yazıq.,
Dostunu dar gündə atana yazıq,

Şoru ,noru, balla qatana yazıq,
Balın qiymətini, bilib gəlmisən .

Bu həyatın yoxuşu var ,düzü var,
Hər bir kəsin söz deməyə sözü var,
Bu dünyanın ikiüzlü üzü var,
Yaxşı, pis üzleri, görüb gəlmisən.

Ordubaddır elim, Tivi, vətənim,
Sultan müəllim olub ilk adım mənim,
Uzaqda qalıbdır doğma məskənim,
Mən ,səni vətəndə, görmək istərəm.

Görürəm zamanı, zaman gələcək,
Qubadlı o zaman sənin olacaq ,
El-Oban sevinib üzün güləcək,
Səni,o şad gündə, görmək istərəm!

OLUBDU DAĞLAR,

Lal dayanıb, lal durubdur, həmişə,
Qoynunda bəsləyib nərgiz, bənövşə,
Çoban sürüsünü yayanda döşə,
Çobanla həmsöhbət olubdu, dağlar.

Tarixi bilinmir, yaşı bilinmir,
Qoynu ləl-gövhərdi, qaşı bilinmir,
Ovcusu çox olub, naşı bilinmir,
Ovcunun ovlağı olubdu , dağlar.

Kərəm Ərzuruma çatan zamanda,
Küləkdə, çovqunda, qarda, boranda,
Əslini, Lələni, andığı anda,
Kərəmin ümidi olubdu, dağlar.

Dağlar olub igidlərin oylağı,
Çobanın yaylağı, gəlinin yağı,
Əsrlərdən gəlir səsi-sorağı,
Əsrlər sirdaşı olubdu, dağlar.

Koroğlu düşməne qılınc çalanda,
Ata qisasını ondan alanda,
Düşməne bal gəlib tora salanda,
Məskəni çənlibel olubdu dağlar.

Sütünsüz bir dağı yaranda Fərhad,
Dağdan diləyirdi məhəbbət, imdad,
Hiyləyə əl atdı o xosrov-cəllad,
Faciə şahidi olubdu, dağlar.

Zirvədə saxlayıb qarı, Qartalı,
Düşməyib obadan, eldən aralı,
Şair vəsf etdiyi dağlar maralı,
İlhamın Pərisi olubdu, dağlar.

Vətən oğulları düşəndə dara,
Baxmayıb çovquna,baxmayıb qara,
Üz tutub vüqarlı, uca dağlara,
İgidi qoruyan olubdu, dağlar.

Vaqif, Ələskərin, Səmad Vurğunun,
Ovcunun, yolçunun, yollar yorğunun.
Baharın, yay, payız, qışın, çovğunun,
Vüqar, diləzberi, olubdu , dağlar.

Düzənlik dağlara həsrətlə baxır,
Vüqarlı dağlardan min bulaq axır,
Bulud qəzəblənir, ildırım çaxır,
Əzəldən, lal-dinməz olubdu, dağlar.

Dağlara toxundu Nuhun gəmisini,
Bildi ki, bu yerdi odlar ölkəsi,
İlanlı,ağrıdağ, gəmiqayası,
Nuhun yadigarı olubdu, dağlar!

BƏWAR BARÎ TEYFÛRÎ
bewar@inbox.ru

VƏTƏN , VƏTƏN ,VƏTƏN...

Hər bir insan vətən önündə
Öz borcunu ananda
Vətən basılmaz olur.
***

Od olub alışdım yandıım
Amma alovlanmadan
Mən külə döndüm.
Dəniz olub
Kükreyib kayalara çırpındım
Amma sahile
çıxa bilmədim.
Əzəldim zaman-zaman
məkan-məkan
Rahatlana bilmədim.

Bu qoca dünyada
Hər küçədə
Qərib kimi özümü andım.
VƏTƏN

VƏTƏN
VƏTƏN
DEYİB

Özümə
Məskən
Yurd
Yuva
Aradım.

Amma
Qaçqın
Didərgin
Terorist

Möhrü ilə damğalandım
Yenə ruhdan tüşmədim
Azadlıq
Azadlıq eşqi
Bütün bəşəriyyətə
Sülh
Əmin-amanlıq diləyi
Və amalı ilə yaşadım
Bu amallarla
Meydanlarda alışdım.

Kurd û cenevre-2

Demekê dirêje ku xebat ji bo lidarxistina konferansa Cenevre 2 tînin kirin lê wekî destpêka vê xebatê heta niha aliyên ku sereke tê hesibandin ango hikûmeta Sûriyê û muxalefeta gotinên xwe yê berê ên derbarê tevlêbûna vê konferansê de dubare dikin. Hikûmeta dibêje em amadene bê şert û mercên pêşin tevli ve konferansê bibin û muxalefeta jî dibêje bi şertê ku konferans rolê nede rejîma Beşar Esed ew dê tevli konferansê bibin.

Amerîka û Rûsyayê piştî ku li ser hin xalan lihev kirin û bi taybetî piştî ku behaneya çekên kîmyewî yê rejîma Sûriyeyê ji holê rabû dest bi xebatên ji bo lidarxistina konferanseke ji bo çareseriyê aşityane kirin.

Gelek aliyên ku bi rengekî çalak cihê xwe li kêleka komên çekdar digirin û bi riya wan şerê rejîma Esed dikin

nerazîbûnên xwe ji van hewldanan anîn ziman û her zext li ser muxalefeta jî kirin ku bi şertên xwe yê tevlêbûnê

giran bikin. Ew aliyên wekî Siûdiyê, Qeter û Tirkiyeyê yê ku bi her awayî piştigiriyê didin muxalefeta çekdar bi vî rengî zextên li ser muxalefeta Sûriyeyê kirin.

Ji aliyekî din ve xwediyên vê projeyê ango Rûsya û Amerîkayê jî bi rengekî din zextên xwe li ser muxalefeta dikin da ku wan tevli ve civîna bikin. Muxalefeta jî di navbera van herdu hêzan de diçe û tê

geh li gorî wî alî geh li gorî wî alî daxuyanî û şertên xwe yê tevlêbûnê rêz dike.

Ji aliyekî din ve xebatên ji bo qayilkirina hevalbendê rejîma Sûriyeyê yê sereke tînin kirin. Ji aliyekî ve

2 jî dê hewl bide ku nûnertiya kurdan ne bi riya desteya bilind an jî PYD be.

Di vê warî de Tirkiyeyê hemû dîplomasiya xwe dide xebitandin da ku kurd li Cenevre 2 wekî hêzeke hev-girtî û bi yekrêzî tevli ve konferansê nebibin. Ji xwe di vî warî de gelek gavê avêtin û pêşî bi riya rêveberiya başûrê Kurdistanê hin aliyên kurd ji refa wan qutkirin û xistin nava Koalîsyona Niştîmanî ya Sûriyeyê ango ew xistin bin siya xwe. Tirkiye dixwaze wekî çawa di peymanê Lozanê de kurd bi riya mirovekî xwe dan temsîlkirin li vir jî tiştekî wiha bikin. Ew naxwazin kurdên xwedî îrade û serbixwe tevli ve konferansê bibin û çî ji destê wan tê di vî warî de dikin. Lê mixabin hin aliyên kurd ve talukiyê nabînin û li pey hesabên biçûk ên partiyên xwe ketine û xwe pelû dikin ser muxalefeta nijadperest ku mafên herî xwezayî yê kurdan inkar dike.

Riza Seçkin

Qamişlo ji Welatîyên Xwe Vala Dibe û Dîmografiya wê Tête Guhertin!

Belê ezbenî, em dibêjin Qamişlo paytexta Rojava ye, Siryanî jî di pirtûkên xwe de dibêjin Qamişlo paytexta me ye û Nisêbîna nû ye.. Belê roja îro, êdî nema ew Qamişlo loka berê ye. Hin bi hin dîmografiya wê têtê guhertin, demê xelkên wê yê kevin nebedî dibin û demên nû bi pîrbûn di kolanên wê de têne dîtin.. Jixwe gelek maldar, zanyar, rewşenbîr, nivîskar, bijîşk jê derketine û derdikevin, derbasî Kurdistanê başûr û bakur bûne û dibin.. Bi tenê feqîr, hejar û belengazên wê, yê ku mane, çavê wan jî li derketinê ye û di rewşek xerab de, di xelaya rojava de li gepa nanê zarokên xwe digerin û dimînin heyîrî..

Jixwe siyasetmedar û serokên rexistinên me, berî tevan, rojava li şûn xwe hiştin, mal, zarok û mirovên xwe di pey çûna xwe re kişandin Hewlêr, Silêmanî û dervî sûriyê..

Tevî ku sînore Sêmalka ji berî sê mehan ve hatiye girtin, her roj bi kêmayî 1000/ 2000 welatî bi rêka qaçaxî di seranserî sînore sûriyê û tirkiyê re derbasî bakurê Kurdistanê dibin, û têtê gotin ku bi hezaran jî welatî bi rêkên nefermî derbasî başûr dibin, tevî ku dibêjin deriyê Sêmalka girtiye...?!!

Eger ji çar mehên derbasbûyî û virde dergehê Sêmalka wek berê vekirî ba, wê Qamişlo ji sê ribên xelkên xwe bihata vala kirin.. Va roja îro dîmografiya xelkên bajarê Qamişlo hatiye guhertin, kurd kêman dibin, jê derdikevin û xelkên xerîb lê zêde dibin..

Di encamên vê yekê de, ne tenê Qamişlo ji welatîyên xwe vala dibe, lê belê Cizîr bi tevayî ji Kurdan vala dibe.. û li şûn wan bi xelkên ereb têtê dagirtin. Ewên ku ji Dêrazorê, Helebê, Hims û Hamayê hatine û tînin û her wiha bi xelkên Cizîrê yê ereb, akinciyên beriyê, yê ku her êvar gundên wan topbaran dibin.. Jixwe xwediyên wan her 43 gundên eraban an bajarê erebên (Elxemir), yê ku ji sala 1974an de bi mebesta sîkrê Ferat rêjîmê ew anîne Cizîrê û erdên kurdan dane wan û bûne bi xan û man, ta roja îro hêj kesî ji wan re negotiye siya we xware..?! û tev di cihê xwe de ne û hin bi hin mezin dibin..

Eger rast em kurd bin û dilê me bi ser welatê me Rojava de be, gerek em tev deriyên derketina kurdan ji rojava bigrin û pêre pêre li rehetî û xweşjiyana welatîyên wê yê mayî bigerin.. û banga min ji wan xelkên Qamişlo re , ewên ku li derve dijîn û metirsî li dor jiyana wan nîne ku vegezin bajar û welatê xwe, nexasin ewên ku bi şev û roj di medyaya Kurdî de li ser Qamişlo û xelkên Qamişlo digrin...

Gerek serokên rexistinên yê jê derketî vegezin û her wiha tev kesên ku pêdiviya welatîyan bi wan heye, wek bijîşkan, pêwîste vegezin welatê xwe..

Erê, di baweriyayê min de, girtina deriyê Sêmalka ji hebûn û berdehamiya xelkên Rojava re erênî ye ..

Gerek ew kesên ku xwe wek desthilat dibînin, nehêlin xelkên kurd ji rojava derkevin û di gel vê yekê li rehetîya jiyana xelkên wê a rojane bigerin û bi pirs bin..

Û ji hikûmeta herêma Kurdistanê hêvî dikin ku şert û mercên çûn û hatina kurdistanê zelaltir bikin.

Konê Reş Qamişlo

Li Iraqê Tundî: 51 Kes Hatin Kuştin

Li Iraqê tundî bînavber didome. Di bûyerên ku li paytext Bexda û derdore wê pek hatin de 51 kes jiyana xwe ji dest dan. Li gor agahiyên rayedarekî Wezareta Karên Hûndir yê Iraqê, li Tarimiyeyê ku bakurê Iraqê ye, termê 18 kes hatiyê dîtin.

Hat diyar kirin kesên ku hatine kuştin, ji aliye kesên ku cilên eskeran li xwe kiribûn ve li mal hatine girtin û ji mal hatine derxistin. Li cihên cuda yê Salahaddinê termên 7 kesên ku serê wan hatine jêkirin, hatin dîtin. Tê texmînkirin kesên ku li

Salahaddinê serê wan hatine jê kirin, karkerên Stadyuma Tikrîtê ya ku ji aliye firmayeka Îtalyan ve têtê çêkirin e.

Bi 20 termên ku li paytext Bexdayê hatin dîtin ve di nav 48 saetan de hejmara kesên ku hatine kuştin derket 51 kesan. Li Iraqê hejmara kesên ku di meha Çiriya Paşîn de mirine ji 600 kesan borî. Di sala 2013an de ev hejmar nêzî 7 hezar in. Bûyerên ku di nav mesheban de zêde dibe qîsaweta şerê navxeyî ziditir dike. Li welêt bûyerên ku di sala 2006- 2007an de, di navbera Sunî û şîî yan derketin de bi 10 hezaran kes jiyana xwe ji dest dabûn.

Deriyê Qamişlo-Nisêbînê van rojan vedibe

AVESTA KURD / Deriyê sînorî yê di navbera bajarê Qamişlo yê Rojavayê Kurdistanê û bajarê Nisêbînê yê Bakurê Kurdistanê wê di van nêzîkan de bê vekirin. Li gor zanyariyan, Hikûmeta Sûriyê wê deriyê sînorî yê di navbera Qamişlo û Nisêbînê de ku ev nêzîkî sal û nîvê ye ji aliye hikûmeta Tirkiyê ve hatiye girtin, di çend rojên bê de veke.

Malpera fermî ya Partiya Yekîtiya Kurd li ser zarê çavkaniyekê ji rêveberiya gomrikên parêzgeha Hesekê veguhastiyê ku rejîma Sûriyê wê deriyê sînorî yê Qamişlo bi awayekî fermî veke.

Çavkaniyê diyar kir ku rêveberiya derî niha li benda biryara dawî ya rêveberiya giştî li Şamê ne ji bo ku derî bi fermî bê vekirin. Malperê li ser zarê çavkaniyekê din ku navê wê aşkere

nekiriyê, nivîsandiye ku Parêzgarê Hesekê di serdana xwe ya berî çend rojan li Qamişlo de ji rêveberên saziyên hikûmetê re tekîd kiribû ku deriyê Qamişlo wê di çend rojên bê de bê vekirin û wê rêveberiya derî û parastina derî di destê rejîmê de be.

Heta niha nediya e bê hikûmeta Tirkiyê helwesta wê razî bibe ew jî ji aliye xwe de deriyê Nisêbîn-Qamişlo veke yan. Lê dibe ku piştî serdana duh ya Wezîrê Derve yê Tirkiyê bo Tehran û serdana çaverêkirî ya Serokomarê Îranê bo Tirkiyê, bandora wan li ser têkiliyên di navbera Enqere û Şamê de hebe ku ji destpêka şoreşa li Sûriyê de ew têkilî qut bûne. Li gorî agahiyên Radio rojava.fm li Rojavayê Kurdistanê diyar dikin ku di van çend rojên borî de liv û tevgerên

rejîmê li navçeyên Kurdan li Qamişlo , Dêrikê û efrînê jî zêde bûne û gelek nîşan hene û dibe ku rejîm car din veg-

ere wan herêmên ku berî sal û nîvê jê vekîşiyabûn û radestê Partiya Yekîtiya Demokrat PYDê û baskê wê leşkerî YPGê kiriyê.

Ev guhartin di demekê de ne ku PYDê û çend partî û aliyên siyasî yê ku jê ve nêzîkin rêveberiyê demî li Rojavayê Kurdistanê ragihandine û niha kar ji bo avakirina wê rêveberiyê dikin. Rojava Fm

Ji Ber Afîşa Kurdî Hat Îxraçkirin

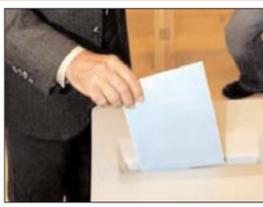

Şaredarê Fethiyê Behçet Saatçî ji MHPê hat îxraçkirin. Şaredarê Fethiyê Behçet Saatçî di cejna qurbanê de di bîlboardan de cih da bû peyamên pîrozbahiyê yê bi Tirkî û Kurdî. Rêveberiya MHPê jî li ser vê got, ew

him li dijî zagonê tevgerîn e him jî ne li gorî rêzik û prensîbên MHPê ye. Ji ber vê sewqî li jineya dîsîplînê kiribû. Îro Şaredarê Fethiyê Behçet Saatçî ji MHPê hat îxraçkirin. Serokê MHPî di fişê wiha nivîsandibû: Ji ber vê zimanek, welatek, alek...

KCK di hilbijartinan de berê xwe dide Kemalîstên Tirk

Namzetên BDPê ji Qendîlê têne kifşkirin. KCKê li qendîlê di derbarê hilbijartinên adara 2014ê li Tirkiye û Bakurê Kurdistanê

bêne kirin daxuyaniyek belav kir. KCK cardin berê xwe ji hêzên Kurdistanê zehftir da grubên çepên marjînal li Tirkiye. Daxuyaniyê de têtê gotin ku, ji bo çareserkirina pîrsa kurd demokratbûna Tirkiye ev hilbijartin girînge. di vê manê de divê hemû hêzên demokrat, çep û sosyalist dest bidin hev. Herweha KCK dide

xuyakirin ku ew kesên dixwazin bibin namzet û namzetiya wan pêkneyê, divê dilê wan nemîne û xwe ji xebatê nedin aliyekî. Eger helwesta wan ne başbe dê cardin ewê bi xwe winda bikin. Dema namzet bêne eşkerekirin divê ev mînaqêşa namzetbûnê jî dawî werê. KCK yekitiya li dora xwe di çerçova `` Konferansa Kurd ya Bakur de `` dibîne. KCK dibêje: Divê KCD, BDP û Komferanda Kurd a Bakur di vê derbarê de berrpîrsiyariya xwe bînin cih.

Nivîskar û Siyasetmedarê kurd Îbrahîm Guçlu Ji bo malpera Xeberên Kurdî nivîsand.

Li Rojavayê Kurdistanê ji bona ku mafên milî bîn qezenç kirin hîç wextekî, şerê çekdarî wek awayê têkoşînekê nehatiye pejirandin û şerê çekdarî jî nehatiye kirin. Li Rojavayê Kurdistanê rêya siyasî wek rêya stratejîk ya mafqezençkirinê hatiye pejirandin û gorî wê jî hatiye rêxistin bûn.

Taybetiyek Rojavayê Kurdistanê jî ew e ku piştî serhildanên milî yên li Bakûrê Kurdistanê û Başûrê Kurdistanê gelek serok û nivîskar û siyasetmedar yên doza kurd jî çûn li wir bûn penaber. Loma jî li Rojavayê Kurdistanê potansiyelê gelek mezin û xurt ya rawestandinê hebû.

Loma li Rojavayê Kurdistanê, rêxistina kurdistanî Xoybûn ava bû û Xoybûn li sê beşên Kurdistanê jî, ji serhildanên milî re alîkarî kir. Dîsa li ser bingeha vê rawestandinê û ceribandina serhildanên milî: li Rojavayê Kurdistanê di sala 1957-an de "Partiya Demokrat a Kurdistanê Sûriyeyê" ava bû. Lewra dema partî ava bû, mabest û armanca partiyê yekîtiya Kurdistanê û serxwebûna Kurdistanê bû. Lê piştî demekê navê partiyê hat guhertin. Navê partiyê, bû "Partiya Demokrat a Kurdên li Sûriyeyê". Wê demê partiyê siyasetek herêmî ji bona Rojavayê Kurdistanê meşand.

Partî li Rojavayê Kurdistanê di demek nêzik de gelek xurt bû û kîtlewî bû. Lê hezar mixabin dewleta kolonyalîst îzîn/îcaze neda ku tevgera milî ya Rojavayê Kurdistanê pêş bikeve: Li hemberî partiyê operasyonên mezin pêk hatin. Damezrênêr û berpirsiyarên partiyên hatin girtin, hatin îşkence kirin û hatin ceza kirin. Lê partiyê dest ji xebata xwe ber neda. Di şertên gelek zehmet û dijwar û veşartî de xebata xwe domand. Li ser piya ma. Li Sûriyeyê her dem bû mûxalefeta xurt û rêxistinî.

Partî, piştî salên 1966-an, di bin bandora Teverga Milî ya Başûrê Kurdistanê de bû du beş. Beşa çep û beşa rast xwe rêxistinî kir. Mirov dikare bibêje ku di wan deman de di tevgera milî ya Rojavayê Kurdistanê de pîr par-

Li Rojavayê Kurdistanê Sîstemek Otoriter û Totalîter Ava Dibe...

titî û plûralîzmê dest pê kir. Her çiqas ev plûralîzma bû sedem ku parti parçe bibe jî, lê ji aliyê temsîla civakê û demokratîzebûnê de pêşketinek erênî (pozîtîf) bû.

***

Tevgera Milî ya Rojavayê Kurdistanê, piştî salên 1980-yî û bi taybetî jî piştî ku rejîma Baasê PKKê bi xwe re girêda, gihîşt merhelek din û rengêkî din qezenç kir. Rejîma baasê jî bona tevgera milî ya Rojavayê Kurdistanê, rêxistin û serokên Rojavayê Kurdistanê bê îtibar bike, bi destê PKKê li hemberî wan êriş û qempenyek gelek dijwar da meşandin. Cîwanên Kurdistanê xistin xizmeta PKKê û cîwanên Rojavayê Kurdistanê li cîwarên xwe ne li Bakûrê Kurdistanê di xizmeta PKKê de şer kirin. Bi hezaran cîwanên Rojavayê Kurdistanê di nav PKKê de li Bakûrê Kurdistanê hatin kûştin.

Ev pêvajoya piştî demekê gihîşt merheleya ku PKKê xwe li Rojavayê Kurdistanê bi piştigiriya rejîma Baasê organîze bibe. Partiya Yekîtiya Demokrat (PYD) encama ew hewildana rejîma baasê ava bû. Loma jî di navê vê rêxistinê de "kurd" û "Kurdistanê" tune ne. PYD piştî ku ava bû, ji bona ku rêxistinên Rojavayê Kurdistanê tasfiye bike û li Rojavayê Kurdistanê bibe rêxistinek yekane û otorîter xebat kir. Gelek bûyerên nexweş pêk anî jî, lê di vê hewildana xwe de biserneket. Gelê kurd îzîn neda ku PYD bibe rêxistina yekane. Rêxistinên xwe yên milî da jiyandin. Lê ji bona PYDê, piştî serhildana li Sûriyeyê derfetên nû derketin holê. Wek tê zanîn piştî ku li Suriyeyê li hemberî rejîma baasê di Adara 2011-an de serhildanê li bajaroka Deraayê dest pê kir, Teverga Milî ya Rojavayê Kurdistanê û rêxistinên Rojavayê Kurdistanê bi tevayî ji bona ku rejîma baaasê ya otorîter û fasîst û kolonyalîst bê rûxandin; rejîmek plûral û pîrpartîtî û parlamenter bê ava kirin helwest nîşan dan. Bes PYD bû xwediyê helwest-

ek negatîf ku rejîma baasê nayê ruxandin. Loma jî rejîma baasê ji bona ku mûxalefeta kurd bi mûxalefeta ereb re yekîti çêneke alîkariya xwe ya PYDê zêde kir û ji bona ku PYDê xurt bibe jê re derfet û îmkânên mezin çê kir.

PYDê jî li hemberî ew hewildan û alîkariya rejîma baasê vatiniya xwe yên ne mirovane û ne milî pêk anî; serok û endamên partiyên milî yên Kurdistanê kûştin. Di destpêka serhildana Sûriyeyê de rêxistinên Kurdistanê

kelemek e. Divê ev pîrsa bi awayekî bê çareser kirin û PYDê ji rejîma baasê bê dîr xistin. Loma jî Serokê Dewleta Federe ya Kurdistanê PYDê jî di nav de xwest ku bi hemû rêxistinên Rojavayê Kurdistanê re civînek hevbeş li dar bixe.

Serokê Kurdistanê di vê hewildana xwe de jî di demek kurt de bi serket.

Civînek hevbeş li Hewlêrê pêk anî.

Di encama van civînan de "Peymana Hewlêrê" hat pejirandin. Gor vê peymanê: Hemû rêxistinên Kurdistanê bi hev re; PYDê de bi rêxistinên Kurdistanê re tevbigere. Konseyek Bilind ya Rojavayê Kurdistanê ava bibe. Hemû xebatên li Rojavayê Kurdistanê de di bin serokatiya vê konseyê de bimeşe. Tu rêxistinek de bi serê xwe çekdar nebe.

Hezar mixabin PYDê şertên Peymana Hewlêrê pêk neanî û nedikarî pêk jî bîne. Lewra PYDê hem rêxistina rejîma baaasê bû û hem jî rêxistina PKKê bû. PKKê dema ku mûwaqqet li Tirkîyeyê şer da rawestandin, armanca wê ew bû ku hêzên xwe yên çekdar derbasî Rojavayê Kurdistanê bike. Wûsa jî kir. Hêza çekdar ya PYDê bi destê PKKê ava bû. Nûha jî hemû berpirsiyarên sereke yên PYDê, PKK-yî ne. Rejîm jî alîkariya wan dike.

Rejîmê piştî demekê siyasetek stratejîk meşand, li Rojavayê Kurdistanê PYDê ji xwe re kir şerîk. Ev jî bû sedem ku mûxalefeta ereb ya îslamî ya

radîqal û leşkerê azad ya Sûriyeyê li hemberî PYDê şer bikin û kurdan jî bixin hedef û bixin nav şer. Rejîma baasê di ev stratejiya xwe jî bi serket. Şerê xwe xist Rojavayê Kurdistanê. PYDê jî da şer kirin. Kurd jî mecbûr bûn ku li hewirdora PYDê bigihîjin hevûdu. PYD, piştî ku Peymana Hewlêrê bin pê kir, li dijî desthilatdariya Başûrê Kurdistanê jî dest bi şer û êrişan kir. Loma jî beriya Serokê Dewleta Federe ya Kurdistanê bê Amedê nêrînên xwe gelek aşkere li dijî PYDê diyar kir, ku "PYDê li dijî Peymana Hewlêrê tevbigere, dixwaze partiyên Rojavayê Kurdistanê tasfiye bike û li Rojavayê Kurdistanê dîktatoriya xwe ava bike." PYDê ji aliyê din de jî, bi Îranê, bi Hikûmeta Malîkî ya Iraqê û bi Rûsyayê re têkilî û pêwendiyên xwe xurt kir. Dema ku Tirkîyeyê dixwest û hêvî dikir ku bi Ocalan kurdan bixe bin kontrola xwe jî, bi MÎT (îstîfbarata) Tirkîyeyê re jî danûstandin kir.

Bi van pêwendiyên aşkere bû ku PYDê bi dost û piştgirî rejîma baasê re danûstandin dike. Loma jî divê ji Peymana Hewlêrê û ji kurdan dîr bikeve.

PYDê êrişên xwe li ser partiyên Kurdistanê jî zêde kir. Kurdperwer û endamên partiyên siyasî heper û îşkence dike; dikûjê. Nûha jî ew helwesta wan dom dike. PYDê sîstema xwe ya otorîter û totalîter ava dike. Ji bona vê meclîsek ne bi rêyek ne demokratîk ava kiriye. Bi rêya vê sîstemê dixwaze hemû kurdan bigre bin bandora xwe. Ev tevgerandin û avayî ya PYDê li dijî berjewendiyên miletê kurd e. Ji bona miletê kurd xeteriyek mezin çê dike. Dê di pêşerojê de jî bibe sedem ku kurd kurdan bikujin. Di heman dem de ew helwest û avayî ya PYDê di guhertina rejîma baasê de jî dibe sedem ku êrişên nû bîn ser PYDê. Miletê kurd ji wan êrişan zerar bibînin. Ew sîstema ava dibe sîstema otorîter û totalîter ya PKK/PYDê ye. Sîstemek ne demokratîk e. Modela rejîma baasê ye. PKK/PYDê dive dest ji van avayiyên berdin. Bi kurdan re tevbigerin. Ji Peymana Hewlêrê re rêzgirtî bin.

Îbrahîm GUÇLU
(ibrahimguclu21@gmail.com)
<http://xeberenkurdi.com>

UNHCR: Li Sûriyê êşa şer zarok dikşînin

Netewên Yekbûyî derbarê penaberên Sûriyê de raporek amade kir û got nêzika 2 mîlyon û 2 hezar Sûriyeyî di rewşa penaberiyê de ne. Di raporê de tê bibîrxistin ku beşeke zêde ya penaberan zarok in û wiha tê gotin: "Rewşa zarokên Sûriyê pir nebaş e, hatine tecrit kirin û ji perwerdê bêpar in." Derbarê raporê de Serokê Komîseriya Bilind a Penaberan ser bi Netewên Yekbûyî (UNHCR) Antonio Gutters got; "Ger yekser

em rê li vê rewşê negirin dê nişkekî bê guneh bibe qurbana vî şerê bixwîn." Qasidê Nêta Baş a UNHCR'ê Angelîna Jolie jî diyar kir ku divê ev niş jî vê travma, tecrid û êşê bê rizgarkirin.

Li gor rapora UNHCR'ê, ji zarokên Sûriyê 294 hezar û 300 zarok li Tirkîyê, 385 hezar li Lubnanê, 291 hezar û 200 zarok li Urdunê, 77 hezar û 120 zarok li Iraqê, 56 hezar û 150 zarok li Misirê û 7 hezar û 600 li welatên Bakurê Afrîkayê penaber in.

Di raporê de tê gotin ku ji van zarokan 3 hezar û 700 bi tena serê xwe ne, 70 hezar malbat jî bavê wan nîne. Yên ku rapor amadekirin bi zarokên Urdun û Lubnanê re hevdişin pêk anîne. Hat zanîn ku zarokên kur ger vegerin welat ji bo şer tîn perwerde kirin. Herwiha tê gotin ku ji ber rewşa malbatan a aborî ne başe, zarok neçar in bixebitin. Li Lubnanê zarokê ku temenê wan 7 salî jî di şert û mercên dijwar de kar dikin dixebitin. Hat zanîn ku ji du malbatan yek bi meaşê zarokên xwe debara xwe dikin. Piraniya wan naçin dibistanê.

Li Urdunê tu zarokê naçe dibistanê. Hat zanîn ku heta dawiya sala 2013'an de zarok nikarin biçin dibistanê. UNHCR'ê bang li civaka navnetewî kir ku divê welatên cîranê Tirkîyê deriyên xwe yên sînor vekin û bo penaberan şert û mercên baş bîn afirandin. Basnews

Li Lubnanê Konferansa Kurd!

Li Rohilata Navîn, Li paytexta Beyrûta Lubnanê, konferansek li ser rewşa Kurdan hate li darxistin.

Li paytexta Beyrûta Lubnanê, konferansek li ser rewşa Kurdan li Rohilata Navîn hate li darxistin.

Di konferansê de li ser Kurdên her çar perçeyên Kurdistanê, hate rawestadin. Nivîskar, lêkolîner, siyasetvan û akademisyenên ji her çar beşên Kurdistanê di konferansê de amade bûn û axaftinên xwe pêşkêşkirin.

Herwiha gelek ji welatên erebî û ewropî jî gelek lêkolîner û kesên ku ji nêz ve rewşa Kurdan

dişopînin amade bûn.

Di konferansê de hemû alî di heman nêrînê de bûn ku modela Herêma Kurdistanê ji bo her sê beşên din yên Kurdistanê weke nimûne were dîtin û sîd ji wê tecrubeya serkeftî were girtin û herwiha di çareserkerina pîrsigireka Kurd de li Kurdistanê, rola Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî bilind hate nixandin.

Di Konferansê de ku wê 3 rojan berdewam bike, li ser pêşeroja siyasî ya Kurdan li Rohilata Navîn, wê bi firehî were gotûbêjkirin. (Rûdaw)

Cîgirê Talebanî: Divê YNK bikeve nav xelkê û dilê wan xweş bike

Silêmanî (Rûdaw) - Cîgirê yekem yê Sekreterê Giştî yê Yekîtiya Niştîmaniya Kurdistanê (YNK), Kosret

Serdar Ortaç derbarê protestokirina Ahmet Kaya de duh beşdarî bernameya televizyoneke taybet bû.

Serdar Ortaç derbarê 'şeva MGDê' ya di sala 1999an de ku Ahmet Kaya li vir hatibû protesto kirin, ji televizyoneke taybet re daxuyaniya da. Ortaç got, "Di vê şevê de komeke 3-4 kesî ji bo ku ez sirûda 10. Sal bixwînim min fit kirin. Ez vê demê aşîqê Ataturk bûm, fanatikê wî bûm. Demekê ku me Ataturk weke pêxember didît.

Di şeva Komeleya Rojnamevanên Magazîne ya sala 1999an de ji ber ku Ahmet Kaya gotibû, "Ez ê strana kurdî bibêjim û ez ê klîbê bikşînim. Ez zanim ku di vî welaî de kesên birûmet hene ku dê vê klîbê biweşînin." hatibû protesto kirin. Kaya piştî vê bûyerê çû Fransayê û piştî sal û nîvekê çû rehma Xwedê. Serdar Ortaç ku di vê şevê de li wê derê bû, li Beyaz TVyê beşdarî bernameya 'Dînamî'ê bû û derbarê vê

Resûl Elî diyar kir ku pêwîste YNK vegere nav xelkê û dilê alîgirên xwe xweş bike û wiha got: "YNKê di pêşketina Silêmaniye rola serekî lîst".

Cîgirê yekem ê Sekreterê Giştî yê YNKê Kosret Resûl Elî, îro (30.11.2013) bi helkefta dest bikarbûna berpîrsê nû yê melbendê Letîf Şêx Omer serdana melbendê kir. Li gorî malpera fermî ya YNKê, Kosret Resûl Elî li wir axaftinek kir û got ku pêwîste "em hemû dest bidin hev û li nav kadro, endam û alîgrên xwe bigerin û wan dilxweş bikin û YNKê bi awayekî mod-

ern biguherînin". Cîgirê yekem yê sekreterê giştî yê YNKê her wiha ragihand ku "kes nikare xwe ji wê rastiye dîr bixe ku, di avakirin, pêşkeftin û xizmetkirina bajarê Silmaniyê de, YNKê rola serekî lîst".

Ev gotinên Kosret Resûl Elî piştî wê yekê tîn ku, di hilbjartinên xula çarem ya Parlamentoya Kurdistanê de hejmar kursiyên YNKê li gorî hilbjartinên berê kêmbûn.

Cîgirê duyem yê sekreterê giştî yê YNKê Berhem Salih jî beriya niha behsa wê yekê kiribû ku siyaseta niha ya YNKê ne bi dilê Xelkê ye, û daxwaz ji YNKê kiribû kêmasî û xeletiyên xwe bibîne.

"Dema Ku Min Ahmet Kaya Protesto Dikir, Ataturk Pêxemberê Min Bû"

şevê de daxuyaniyên balkêş da.

Va ye daxuyaniyên Ortaç:

bûyeran gelekî aciz im.

-Ez ji Ahmet Kaya ne xwînsar bûm.

Ji xwe sedema xwînsariyê jî tune bû. Li wê derê her tişt ji nişkave pêk hat. Wateya ku min vê şevê strana 'Padîşah' got tunebû. Min dema ku got 'eller' (xelk) min li serkurdan negot. Li vê demê ji xwe çaya kurd jî nedihat gotin.

-Di vê şevê de komeke 3-4 kesî ji bo ku ez sirûda 10. Sal bixwînim min fit kirin. Ez vê demê aşîqê Ataturk bûm, fanatikê wî bûm. Ji ber ku min di stranê de navê Ataturk got sedema vê ev bû. Me di vê demê de, Ataturk weke pêxember didît.

-Xwezî Ahmet Kaya nemiriba. 16 sal bû girtina wî dihat xwestin û ji ber vê dilê wî ber xwe neda û iflas kir. Min vê demê gelek peyama şand him ji Ahmet Kaya re û him jî ji Gulden Xanim re. Lê tu carî peyamen min negihaşt wan.

-Protestoya ku li Merve Kavakçı hat kirin û protesto ya ku me li Ahmet Kaya kir heman e. Min vê roja ku Merve Kavakçı li meclîsê hatibû protesto kirin dît heman bû. Ez êdî naxwazim cudatiyê têxim nav mirovan. Ez nabêjim linç. Ez dibêjim protesto. Wateya linçê ne ev e. Ez weke aktorê sereke yê vê şevê, ku ez vê demê 23 salî bûm, ji van

Kurdistan Li Dinyayê dê Bibe 4. Welatê Mezin ê Hilberînerê Neftê

Rojnameya La Tribunê ya Fransî, got ku Herêma Kurdistanê Iraqê di pêşerojê de dê bibe 4. Welatê mezin ê hilberînerê neftê. Li gorî nûçeya Radio Nevayê rojnameya La Tribunê ku li Fransayê tê weşandin, Herêma Kurdistanê Iraqê dê di demê nêz de bibe 4. welatê herî mezin ê hilberînerê neftê yê dinyayê.

Pispor, derbarê mijarê de ji rojnameyê re hin nêrînen xwe anîn ziman û gotin ku dibe ku pêvajoya deranîna

neftê herêmê bike di nav 10 welatên herî dewlemend ê dinyayê de.

Rojname li ser peymanên di navbera Herêma Kurdistanê û Tirkîyê de pêk tîn jî sekini û wiha got:

"Zêrê reş a Kurdistanê, ji bo Tirkîyeyê nîmetek pîr mezin e. Lewra Tirkîye mecbûr dima sotemenî û vejenê xwe ya hewce, ji Îran, Rusya û Azerbeycanê peyda bike. Rojname nivîsî ku ger Herêma Kurdistan berna-meya xwe ya neftê bi vî

awayî bidomîne, dê di lûle ya nû ya li Tirkîyê re, rojê demek nêz de bibe 4. welatê 300 hezar varîl neft û di salê

mezin ê hilberînerê neftê yê de 10 milyar metrokupa gaza dinyayê û got Herêma Kurdistan di sala nû de di xeta sirûştî dê bigihîne bazarên cîhanê. (Xeberên Kurdî)

Serokê Çîçanê Qadîrov: Şerê li Sûriyê ne cîhade û ne pîroze

Hewlêr (Rûdaw)- Serokomarê Çîçanê Remedan Qadîrov ragihand ku şerî Sûriyê tenê kêrî wan kesan tê ku dixwazin mifayê ji bela û belengaziya xelkê bibînin û diyar kir ku hez dike wan çekdaran ji nav bibe. Remedan Qadîrov di çarçoveya hevdîtinekê digel zanayên olî yê Çîçanê de got, şerê ku li Sûriyê çêdibe ne cîhade û ne jî cenkek pîroze. Li gorî televizyona Rus-

sia Today, Serokomarê Çîçanê ragihand ku çekdaran ku li Sûriyê şer dikin mijûlî dizî û pîskirina cihên pîroz in, û got ku wan çekdaran gotinên zanayên ola îslamê şewandine.

Digel destpêkirina wî şerê ku ev nêzîk 3 sal in li Sûriyê çêbûye, gellek çekdaran radikal di bin navê cîhadê de berê xwe dane Sûriyê da beşdarî şer bibin.

Opozîsyon: Nûkirina nasnameyan parçekirina Sûriyê ye

Hewlêr (Rûdaw)- Hinek aliyên opozîsyona Sûriyê ji Neteweyên Yekbûyî xwestine ku destwerdanê bikin da ku rê li pêş projeya guhertina nasnameyên welatîyên Sûriyê bigirin ku niha hikûmet dixwaze bike. Bi gotina van aliyên opozîsyonê, biryara guhertina nasnameyên welatîyan di vê rewşa awarte de, pilaneke xirab a rejîma Beşar Esed e ji bo nêzîkî nivê miletê Sûriyê ji mafê wergirtina nasnameyê bêbêpar bikin. Li gor nûçeya malpera Zaman el-Wesil a opozîsyona Sûriyê, hinek aliyên opozîsyonê vê projeya

rejîmê weke rêxweşkirinekê li pêş parçekirina Sûriyê dinirxînin û dibêjin "Di vê projeyê de, tenê welatîyên herêmên ku di bin kontrola rejîmê de ne dê bikaribin nasnameyên nû werbigrin". Şepêla Avakirina Dewleta Sûriyê ya bi serokatîya Luey Hisên ku wek aliyekî opozîsyona hundir tê naskirin, di daxuyaniyekê de got "Ev projeya rejîmê tê wateya bêparkirina nivê welatîyên Sûriyê ji nasnameyê".

Şepêlê herwiha daxwaz ji Neteweyên Yekbûyî kir ku rê li ber cîbicîkirina vê projeyê bigire. Parla-

mentoya Sûriyê di bûdçeya sala 2014an de 28 milyon euro ji bo guhertina nasnameyên welatîyan terxan kiriye.

Malikî çi dixwaze?

Dewleta Federal a Iraqê, di bin desthilata Nuri Al_Malikî de xitma xwe xist krîzek nû ya herêmî û navneteweyî de.

Malikî bû astengê giran li pêş enerjî/globalîzmê ku cîhan bi gavên mezin berve diçe. Malikî dibêje ku Herêma Kurdistanê nikare petrola xwe ji dervî razîbûna Bexdayê ve bifroşe dinyaya derve. Bi taybetî, li dij peymana enerjî ya navbeyna Kurdistanê û Tirkîyê derdikeve, heta ku Hewlêrê tehdîd dike(!)

Gava em behsa Iraq a Federal dikin, divê em çend rûpelan bi paşve bizivîrin ku çawa desthilata navendî ya Bexdayê dibe asteng li pêş bicîhanîna demokrasîyê li Iraq a Federal, herêma Rojhilata Navîn û herweha enerjî/globalîzma cîhanî de.

Desthilata Iraqê a BAASê ne di sala 2003an de têkçû! Ev rastî, ji alî şowenîstên Erebb û aliyên dijberê Kurdan ve herçiqas nayête qebûlkirin jî, bîngeha têkçûna BAAS a Saddam di sala 1992an de hate danîn. Kurdan/Kurdistanê bîngeha têkçûna rejîma BAAS danîn! Piştî Gulan a sala 1992an bi ragihandina Herêma Federe ya Kurdistanê, rejîma Saddam kete nav krîza têkçûnê! Gava Malikî û hevrêyên wî li Suriye penaberî dijiyan, Kurdistan bû navenda têkbirina rejîma Saddam. Mesud Barzanî – Serokê Herêma Kurdistanê û Celal Talabanî – Serokomarê Iraq a Federal mazûvaniya tevayîya opozîsyona Iraqê li ser xaka Kurdistanê azad kirin. Malikî jî, li Şam a Suriye, wekî tê gotin – qehwecîftî dikir!

Şik jê re tûne ye. Şa yê Iraqê – grubek Erebb in ku di dirêjahiya dîrokê de tadeyê giran li wan hatiye kirin. Rejîma BAAS û Saddam tadeyên mezin li wan kirin e. Lê, gava mirov niha li siyaseta Bexdayê ya navendî temaşe dike, dibîne ku siyaseta desthilatî ya Malikî hevkarîyek şa ya herêmî li tevayîya Rojhilata Navîn lidar dixe.

Piştgiriyeke xurt dide rejîmên dîktator/terorist ên Tehran û Şamê ku pêşî li demokrasîyê û konsensusa civatî ya herêmê dikin. Ango, siyaseta "ger ji min be, bere dîktator û terorist jî be" birêve dibin. Ev yek, li ber lihevhatina neteweyî li Iraq a federal astengiyên mezin derdixe. Ji xwe rastiya – krîza ewleyî, dizî/gendelî û siyaseta tadekar a hukimeta Malikî, nimûneya vê yekê ye!

Li aliyê din, li Herêma federal a Kurdistanê, pêşketinek aborî, demokratîk, ewleyî a berferêh tê jiyandin. Kurdistan – di qada herêmî û herweha navneteweyî de jî bûye navendek îstîkrar û modelek demokratîk ji bo tevayîya Rojhilata Navîn. Herçend, navenda nedemokrat a Bexdayê, bi gelek awayan xwestiye û dixwaze, pêşî li ber vê pêvajoya erêyîn li Kurdistanê bigire, li ber siyaseta rasteqîn a Hukimetên Herêma Kurdistanê û siyaseta xwedî prensîp û demokrat a Serokê Kurdistanê – Mesud Barzanî ve, nikarîbûye biser bikeve.

Pêşkeftina aboriya Kurdistanê bi pêngavên mezin, Bexdayî nerehet dike. Ji cîhê ku Bexda li gel Hewlêrê, li konsensus û hevahengiyê bigere, Bexda siyaseta astengî derxistin dayê pêş xwe. Li gor tebiatê rastiye, Kurdistan nikare siyaseta xwe ya rasteqîn a pêşkeftinê, bi siyaseta kevneperest, dizî/gendel a malikî/Bexdayê ve biguherîne. Bêguman ger Malikî/Bexda bibin diwarek li pêş rastiya Herêma Kurdistanê, li ber Kurdan/Kurdistanê ji dervî – RAGIHANDINA DEWLETA SERBIXWE ve gelek alternatîfên din namînin. Ji xwe, di van rojên dawî de – agahdariyên ku Serokê Kurdistanê Mesud Barzanî ev alternatîf derxistîye pêş de diyardeya- tehdîdî û xeletiyên mezin a Malikî hemberî Kurdistanê ye.

Cemal Batun

Demîrtaş: Di Sedsala 21. De Hun Nikarin Bêjin Kurd Tune Ye

Hevserokê BDPê Selahattîn Demîrtaş di vekirina akedemiya siyaset a Dogubeyazitê de axivî.

Hevserokê BDPê Selahattîn Demîrtaş di axaftina xwe ya vekirinê de bertek nîşanî polîtîkayên hikumetê yên Rojavayê da.

Demîrtaş got, "Rewşa ku niha li Rojhilata Navînê em hatin weke piçuk naye dîtin. Kesên ku berê digotin "Me li Rojhilata Navînê Kurd tune kir, niha rastiya Rojhilata navîn nas kirin û li dijî vî nikarin tiştêkî bikin. Êdî li Rojhilata Navînê li ser Kurdistanê erda mirî rabû". "Listikên AKPê operasyona xeniqandina Rojavayê ne. AKP û aligirên AKPê dizanin ku edî kurd nayên mandelekirin. Mandelekirina Kurd dibe sedema girtina timarxaneyê. Ji ber ku nikarin bibêjin Kurd û Kurdistan tune ye, tevdiyekî din digirin. Dibêjin ku Kurd birayên me ne, lê bele dem ku tê mafên wan bidin, dibêjin "ev qasî nabe". Hela herî kirêtê e polîtîkaya AKPê vaye." Demîrtaş bertek nîşanî gotina hikumetê yê ku "Em ji rêveberiya demborî ya Rojavayê re destur nadin" da. Demîrtaş got, "Rojavayê ji vî destur negirt. Hun kînin ku ji we destûr bigire. Hikumet nexwaze ku bi hêza Kurd re aşitiyê bike. Dixwazin li hemberî wan, Kurdên bêhêz hebin."

Demîrtaş, "Serokwezîr dibêje min zimanê wan da lê belê hêj raya xwe didin BDPê. Rojavayê ji bo ku ne AKPî ye, nikare Kurdistan bibe? Rojava ji tê destur girt? Bila Serokwezîr zanibê ku kurd ji 4 perçeyên xwe desta aşitiyê dirêj kir. Ji desta aşitiyê re bersiv bi çêk nayê dayîn."

Altan Tan: Ez Kamer Genç Şermezar Dikim

Parlamentêrê Diyarbekirê BDPê Altan Tan li ser Kamer Genç got her tim û herkesî re bêhurmetiyê dike. Xeletî dike...

Parlamentêrê Diyarbekirê BDPê Altan Tan, di civîna çapemeniyê de axivî û got duh şandeyê ji komeleyên astengdar ên Tirkîyê hatine meclîsê û got astengdar di nav pirsîrekên civakê de di serî de tê. Tan got di heyama vî hikumetê de derbarê astengdaran

de gavên girîng hatine avêtin lê wadên ku Wezîra Malbat û Polîtîkayên Ciwakî Fatma Şahîn û Wezîrê Xebat û Ewlehiya Civakî Faruk Çelik dabûn, û gotibûn "em ê ewqas tayina astengdaran bikin" tenê ji sedî 28 tayina wan hat kirin. Û ji sedî 72 jî li bende tayinan in.

Tan îfade kir ku weke BDP dê her tim li bende van gavên erênî yê hikumetê bin. Tan bangî hikumetê kir û got "bilez soza xwe bînin cih û tayînê wan kesên bikin". Tan li ser makezagona nû jî got, Komîsyona Lihevkerina Makezagonê dawî bû û di vî mijarê de hemû partiyên siyasî hevdu sîvîdar dikin. Tan wiha pê de çû: "Dema ku komîsyon ava bibû roja ewil jî îxtimala lihevkerina 4 partiyên tune bû. Ev pêvajoyê dawî bû. Bi rastî jî hat dîtin ku 4 partî di makezagonê demokratîk de li hev nakin. CHP û MHP laîkparêz û Kemalîst û ji feraseta dewleta netew naxwazin tu carî tavîzê bidin. Tiştên ku ew dixwazin ger eyb nebe dê makezagona 12 îlonê yê Kenan Evren bînin û li ser makezagonê binivîsin 2013 û deynin li ber civakê."

Tan got daxuyaniyên Serokê Dadgeya Makezagonê Haşîm Kiliç girîng dibîne û wiha dîpat kir, "Raste ez jî tevî gotinên wî dibim. Ciwak bi wada makezagona nû ve hat xapandin û hemû hêviyê wan li kuçeyan ma. Wek keçekê ku bi wada zevacê ve tê revandin û hest û bedena wê tê îstîsmar kirin. Bersiva vî yekê jî dê gel bide. Ew keçe kê ji mala wê revand? AK Partî. Em ji Serokwezîr re dîsa dibêjin, ger tu dixwaze namusa taxê paqij bike were li ser masa mahrê."

Li ser pirsê helwesta Parlamentêrê Dêrsimê yê CHP Tamer Genç ku di resepsiyona Balyozxaneyê Japonayê erîşê Emîne Erdogan kiribû, wiha got: "Ez nizanîm ku Xanima Emîne li ser navê kê axivîye. Li ser navê Dewleta Komara Tirkîyê axivîye ya li ser navê xwe. Lê ev tiştê ku Kamer Genç kiriyê bêedebiyê. Ez bawer nakim ku Emîne Erdogan li ser navê dewletê axivibe. Meqama ku destûra axaftinê dide Balyozxaneyê Japonayê ye. Xwediyê malê ew e û ger xwediyê malê ji kê re destura axaftinê bide ew ê bipêyve. Axaftinê dide nade, çima dide, ji kê re dide, xweşa we çiçe naçe. Ger hûn aciz dibin li wir biterikînin û carekî din jî hûn ê necin vî vewwendinê. Kamer Genç gelek caran ji herkesî re vî bêhurmetiyê dike. Xelet e, ez ras nabînim û şermezar dikim."

Barzanî Bi 'Serxwebûn'ê Ve Bersiv Da Malîkî!

Mesud Barzanî, ji Nûrî El Malîkî re peyama, "Ger tu tundiyê bidomîne, ez ê Kurdistanê îlan bikim" şand.

Îdiya ku, di hevdîtina Serokwezîr Recep Tayîp Erdogan û Serokwezîrê Rêveberiya Herêma Kurdistanê Iraq Neçîrvan Barzanî de ji bo xeta neftê ya nû îmze hatiye avêtin, bû sedema qîzeke nû. Hat ragihandin ku Serokê Herema Kurdistanê Iraq Mesud Barzanî jî, ji Serokwezîrê Iraqê Nûrî El Malîkî re peyama, "Ger tu tundiyê bidomîne, ez ê Kurdistanê îlan bikim." şandiye.

Ajansa Basnews yê Herêma Kurdistanê Iraq

jî nivîsî ku Bexda li pêş lihevkerina Erdogan û

Barzanî, blok ava kiriye. Di nûçeyê de hat qeyd kirin ku ji ber ku Emerîka jî piştgiyê dide Bexdayê, divê Erdogan Malîkî qanî bike. Tê payîn ji bo ku pirsîrêk bê çareser kirin ligel Wezîrê Vejen û Çavkaniyên Siruştî Taner Yildiz, Neçîrvan

Barzanî jî beriya hevdîtina Erdogan dê meha

rêbandanê bi Malîkî re bîn ba hev. Astenga herî mezin a di lihevkerina rêveberiya Ençere û Hewlêrê de, hatiniya neftê de çava bê parkirin e. Aliyê tirk dixwaze hasilat di benqeyên tirk de kom bibe, Emerîka jî dixwaze hasilat li vî bê

kom kirin.

EM Ê SERXWEBÛNÊ BIXWAZIN!

Rojnameya Rudawê jî cih da daxuyaniyên Serokê Şîyan Mukteda El Sadrê.

Sadr ragihandiye ku Serokê herêma Kurdistanê Iraq Mesud Barzanî jê re gotiye ku ger Malîkî pir here ser wan û tundiyê bike dê ew ê jî Serxwebûnê Kurdistanê îlan bikin. Sadr di daxuyaniyê xwe de wiha axivî: Dizî û qirêjî li Herêma Kurdistanê kêmtir e û ji bo vî yekê wira li gor heremên din zêdetir pêş ve çû. Barzanî jî min re got, 'Ger Malîkî li ser me tundiyê xwe bidomîne, em ê serxwebûnê bixwazin.'

Pêvajoyê wek em dixwazin bi rêve diçe

Atalay: Birêz Barzanî bi Kurdî xîtabê zêdeyî 50.000 insan kir.

Cîgirê serokwezîrê Tirkîyê û koordînatorekê pêvajoyê Beşîr Atalay di derbarê seredana Barzanî ya Diyarbekirê û herweha di derbarê pêvajoyê de agahdariyên girîng dan. Beşîr Atalay li gel hinek endamên medya Tirkî

civînek pêkanî û bersiva pirsên wan da. Di derbarê seredana serokê Kurdistanê ya Diyarbekirê de Atalay got: Diyarbekir hêviyên heyî bi hêztir kir. Li Diyarbekir xwepêşandana partiya me ya herî mezin pêkhat.

Serokwezîr got ku, yên li çiya bêne xwar û girtîgeh vale bibin. Ev beşek ji projeya pêvajoyê ye. Birêz Barzanî bi Kurdî xîtabê zêdeyî 50.000 insan kir. Ev hemû cara yekem pêktên. Barzanî peyama aşitiyê da û got: Em bi birayetî û siyasetê dikarin hemû pirsîrêkên heyî çareser bikin. Em şidetê ji holê rakin.

Piştî vî bûyerê me hinek lêpirsîn li herêmê kirin. Me dît ku civînên li Diyarbekirê gelek bandorek erênî kiriyê.

Rojnemevanekî ji Atalay pirsî: Hun niha pêvajoya aşitiyê de li kîjan qonaxê de ne?

Pêvajoyê gelek bi erênî rêve diçe. Civîn û hevdîtinên li Diyarbekirê pêkhatîna pêvajoyê bi hêztir kir. Kesek bi hesanî nikare vî pêvajoyê sabote bike. Hemû kanalên diyalogê baş rêve diçe. Herkes li pêvajoyê xwedî derdikeve.

Berdewamiya axaftina xwe de Atalay got: Me ev pêvajoyê destpêkirîye. Em xwediyê pêvajoyê ne. Niha yê pêvajoyê îdare dîke emin.

Telar Fayeq: Li ser fermana Bexdayê me geştên taybet ên Tirkîyê da sekinandin

Hewlêr (Rûdaw) – Rêvebera Balafirxaneyê Navdewletî ya Hewlêrê Telar Fayeq, diyar kir ku hikûmeta Iraqê ji wan re gotine ku nabe balafirên rayedarên tirk li Balafirxaneyê Hewlêrê deynin.

Rêvebera Balafirxaneyê Navdewletî ya Hewlêrê Telar Fayeq, ji Rûdawê re got ku ji duh êvarê ve geştên balafirên taybet ji Tirkîyê bo Herêma Kurdistanê hatine sekinandin.

Telar Fayeq da zanîn, geştên

VIP ji welatên din jî hebûne lê tenê geştên balafirên taybet ên Tirkîyê hatine sekinandin û sedema wê jî nayê zanîn. Fayeq eşkere kir ku berpîrsên Bexdayê ji wan re gotine ku hê diyar nîne ka dê ev geştên taybet kînga dubare bîn destpêkirin lê geştên din ên navbera Tirkîyê û Herêma Kurdistanê normal dimeşin.

Kurdistan balafirên bêpilot dikire

AVESTA / KURD Bi mebesta pîvana wan deverên Kurdistanê yên ku mîna lî hatine danîn, Dezgeha Giştî ya Kerûbarê Mînan a Herêma Kurdistanê, çend bal-

afirên bê pilot dikire.

Di vî derbarê de Rêveberê Hişyarîkirinê yê Dezgeha Giştî ya Kerûbarê Mînan a Herêma Kurdistanê Ako Ezîz, da zanîn ku di meha gulana îsal de, çend firokeyên bê firokevan corê (Swiss Cam) li deverên ku mîna lî hatine çandin ceribandine, lê belê bi kêrî hewayê wan navçeyan nehatine, loma red kirine.

Ako Ezîz ji radyoya Navxwe re wiha axivî: "Me daxwaz ji Swîsre kiriyê daku corekî din ê firokeyên bê firokevan ji me re dabîn bike, daku ew wan deverên bombe li wan hatine çandin bipîvin, tê çaverêkirin ku di 2014'ê de em çend firokeyên bê firokevan ji Swîsreyê bikirin, ku ji corê Swiss Cam baştir bin."

Ako Ezîz da zanîn ku li gor wan pîvanên sala 2004 heta sala 2006'ê hatine kirin, zêdeyî 2500 navçeyên mînrêjîkirî li Herêma Kurdistanê hene û piraniya wan jî dikevin sînorê parêzgeha Silêmaniyê.

Hêjayê gotinê ye her sal li deverên cuda yên Herêma Kurdistanê gelek kes dibin qurbana wan mîna û mayinan ku di serdama rejîma Baasê ya Sedam Husên de hatine çandin û bi dehan kes jî birîndar dibin. Basnews

Waliyê Rihayê Îstifa Kir!

Waliyê Rihayê ji beriya hilibjartinê herêmî bo namzetiyê ji karê xwe îstifa kir.

Walî Celalettîn Guvenç daxuyand ku ji beriya hilibjartinê herêmî bo namzetiyê ji peywira xwe îstifa kiriyê.

Celalettîn Guvenç îstifaya xwe berpêşî Wezareta Karên Hundir kir. Guvenç diyar kir ku roja Duşemê dê here Navenda AK Partiyê û miracata xwe ya namzetiyê wê pêkbinê û dûv re wiha got: "Min ji peywira xwe ya Walitiya Urfayê îstifa kir. Ez ê roja Duşemê miracaeta xwe ya namzetiyê bikim."

Tevî tehdîda Îraqê jî 6 Girêbest îmze kirin

AVESTA KURD - Di civîna navbera Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî û Serokwezîrê Tirkîyê Recep Tayîb Erdogan de çend girêbestên petrol û gazê hatine îmkirin. Rojnameyê tirkî jî dibêje ku Herêma Kurdistanê û Tirkîyê 6 girêbest îmze kirine.

Ajansa Reutersê li ser zarê çavkaniyên ku navê wan aşkere nekiriye, veguhastiyê ku "Tirkîyê û Herêma Kurdistanê çend girêbestên petrolê îmze kirine ji bo ku Herêma Kurdistanê petrol û gaza xwe di rêya Tirkîyê re bigihîne bazarên cîhanê". Çavkaniyan diyar kir ku ew girêbest di civîna roja çarşemê ya di navbera Nêçîrvan Barzanî û Erdogan li Enqereyê de hatine îmkirin.

Rojnameya Radikal a tirkî jî belav kiriye ku "di navbera Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî û kompaniya Turkish Energy Company (TEC)

de 6 girêbest hatine îmkirin".

Yek ji wan rêkeftinan ku ew rojname behsa wê dike ewe ku kom-

eral a Îraqê dê heya wê ji veguhastina petrolê di rêya boriya navbera Herêma Kurdistanê û

paniya TEC wê di 12 kêlgehên li petrolê bigere.

Her li gor rojnameyê, kompaniya TEC wê bi tena xwe di 6 kêlgehên de li petrolê bigire û di her şeş kêlgehên din de wê bi hevpariya kompaniyên Chevron û Exxon-Mobil li petrolê bigere.

Duh Wezîrê Enerjiyê yê Tirkîyê Taner Yıldız got ku "hikûmeta fed-

Tirkîyê de hebe û dê mîkanîzmeke hevpar derbarê vê prosyê de bê danîn".

Cîgirê Serokwezîrê Îraqê bo karûbarên enerjiyê Hisên Şehrîtanî di daxuyaniyekê de şandina petrola Herêma Kurdistanê bê razibûna Bexdayê red kir û got "Ev li dijî serweriya Îraqê ye û nabê em li hemberî bédeng bimînin". Rûdaw

"Herêma Kurdistanê û Tirkîyê hemfikir in"

AVESTA KURD / Berdevkê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Sefîn

Dîzayî: "Hevdîtîna gelek erênî û di atmosfereke baş de derbas bû."

Berdevkê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Sefîn Dîzayî, hevdîtîna Erdogan û Nêçîrvan Barzanî nirxand û got ku "Hevdîtîna gelek erênî û di atmosfereke baş de der-

bas bû. Herêma Kurdistanê û Tirkîyê der heqê mijarên aborî, civakî û siyasî de hem fikir in."

Dîzayî ji AAYê re axivî û diyar kir ku Barzanî li ser daweta Serokwezîr Erdogan hat Tirkîyê û got ku di hevdîtîna de mijarên herêmî û tîkîliyên di navbera Tirkîyê û HKIFê de hatin nirxandin.

Dîzayî got ku bi taybetî li ser mijarên vejen û aboriyê sekinîn, ji bo ku piştgiriyê bidin pêşketina herêm û Tirkîyê hevdîtîna hat kirin. Dîzayî got ku "Herêma Kurdistanê û Tirkîyê der heqê mijarên aborî, civakî û siyasî de hem fikir in." û da zanîn ku dixwazin van berfirehtir bikin.

Dîzayî der barê pîrsa 'Di

navbera her du welatan de di mijara vejenê de lihevkerin çêbû an na' got ku di vê mijarê de dayîna daxuyaniyê fermî çêtir e.

- Serdana Barzanî ya Bexdayê Dîzayî der barê nûçeyên dibêjin ku Nêçîrvan Barzanî dê piştî serdana Tirkîyê biçe Bexdayê got ku çûna Barzanî ya Bexdayê gelekî normal e û hatûçûya zêda ya di navbera Hewlêr û Bexdayê de berdewam dike.

- Rewşa tenduristiya Talabanî Dîzayî li ser îdiayên ku hin çapemenî û weşanan de derdikevin got ku "Em der barê rewşa tenduristiya Talabanî de zehf tiştan nizanin. Her kes rewşa tenduristiya Talabanî mîraq dike." AA

Tirkîye 5 deriyên din li ser tixûbê Kurdistanê vedike

Wezîrê gomirk û veguhastinê yê hikûmeta Tirkîyê Heyatî Yazıcı di daxuyaniyekê de şekre kir ku, hikûmeta Tirkîyê biryar daye 5 deriyên din li ser sînorê Tirkîyê û Îraqê veke û ji bona vê pîlanê jî amadekariyan dest pê kiriye.

Li gor wezîrê tirkîyê yê karûbarên gomirk û veguhastinê ew 5 deriyên nû dê li gundê Uzmilo û Dercik li Hekarî, nawçeya

Gulyazî, Ovako û Aktep bên vekirin û ji bona cîbicîkirina pîlanê dê di nava van rojan de şandeyê hikûmeta Îraqê serdana Enweryê bike û rêkeftinekê bi hikûmeta Tirkîyê re îmza bike.

- Ev du-sê sal in em li ser vekirina wan deriyan gotûbêjan dikin, hêdî-hêdî em gihştine armançê û biryare piştî îmkirina rêkeftineke

pêwîst, li herêma Hekarî Şernex jî sê deriyên nû du derî û li herêma bên vekirin.

Tevgera Goran, Li Dijî Peymana Neftê Derket!

Goran: Em polîtîkaya derandina neftê ya ku hikûmeta Bexdayê agahdar nake, red dikin.

Ji Tevgera Goranê derheqê peymanê neftê ya di navbera Tirkîyê û herêma Kurdistanê hat kirin de, daxuyanî hat û hat gotin ku, 'em polîtîkaya ku bêyî Rêveberiya Bexdayê, nefta Kurdistanê li ser Tirkîyê gihandina bazara dinyê red dikin.

Berpîrsiyarê Têkiliyên Dîplomatîk a Tevgera Goranê Mihemed Tofîk Rehîm derbarê mijarê de ji çapemeniya Îraqê re axivî û got em weke Tevgera Goran, bêyî lihevkerina Hikûmeta Bexdayê û Hikûmeta Herêma Kurdistan, polîtîkaya Herêma Kurdistanê ku li

ser Tirkîyê nefta Kurdistanê digihîne bazara dinyayê red dikin.

Rehîm got, "Li gor makezagona

Îraqê, Herêma Kurdistan xwediyê mafê vexwendina şirketên neftê ya biyanî ye lê ev yek bi hikûmeta navendî re bi beramberî ferasetî û lihevkerinê dikare pêk bê.

Mihemed Tofîq Rehîm îfade kir ku, ger Hikûmeta Herêma Kurdistan di vê peymanê de îsrar bike ew ê jî, dê weke Tevgera Goran hewlekê zelal nîşan bidin.

Berpîrsiyarê Aborî yê Tevgera Goran Elî Heme Salih jî di heman mijarê de ji Basnewsê re axivî û got îxracê neftê ya Herêma Kurdistan weke gawekê dîrokî dibînin û wiha axivî; "Lê naveroka vê peymanê çi ye? Her wiha ger Hikûmeta Bexdayê butçeya Herêma Kurdistanê qut bike kurd dê karibin tenê bi nefta ku îxrac dikin ve Herêma Kurdistanê bi rê ve bibin? Em tenê bersivên van pirsan dixwazin an na, em ne li dijî derandina neftê ne."

Dostayetiya Kurdistan û Fransa pêş dikeve

Li hevdîtîna de Jan Jak Brîd Serokê şanda mîhvan ji bo rexsandina vê hevdîtîna gelek spasiya Serok Barzanî kir û her wiha rêz û silavên Serokê Parlemena Fransa jî bi Serok Barzanî gihandin û ji bilî wê balkişandin li ser dostayetiya kevîna di navbera Kurd û Fransa

Berî nîvroya îro şemî 30.11.2013 li Selahedîn birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya Jan Jak Brîd Serokê Grûpa Dostayetiya Fransa û Îraqê li Encû-

mena Nîştîmaniya Fransa û şanda li gel kir.

Li hevdîtîna de Jan Jak Brîd Serokê şanda mîhvan ji bo rexsandina vê hevdîtîna gelek spasiya Serok Barzanî kir û her wiha rêz û silavên Serokê Parlemena Fransa jî bi Serok Barzanî gihandin û ji bilî wê balkişandin li ser dostayetiya kevîna di navbera Kurd û Fransa û hêvî xwestin ku bikarin li salên pêş de Grûpa Dostayetiya Fransa û Kurdistanê li nav Parlemena Kurdistanê dabimezrênin bo ku bibê pîrekî dinê pêkanîna peywendiya di navbera gelê Kurdistan û gelê Fransa. Serokê Grûpa Dostayetiya Fransa û Îraq li Parlemena Fransa li dirêjahiya axaftina xwe de balkişand li ser aramî û tenahiya Herêma Kurdistanê û bi cûreyek ku rê ji bo bi leztir geşkirina Kurdistanê xweş kiriye.

Li beranberda Serok Barzanî spas û bi xêrhatina şanda mîhvanan kir û behsa peywendiya kevîna Kurdistan û Fransayê kir û spasiyên xwe jî ji bo wê rola bandor nîşanda ku gel û hikûmetên Fransa li piştevanîkirina doza rewaya Kurd de dîtine. Her wiha Serok Barzanî balkişand li ser wê rola ku Fransa dikare li niha û paşarojê de li avadankirin û yarmetîdana geşbûna Kurdistanê de bibîne kir û ji bo vê mebestê Herêma Kurdistanê bi himbêzekî vekirî pêşwaziya pêşxistina peywendiyên her dû aliyên dike.

Di derbarê babeta asayîş û aramiya Herêma Kurdistanê Serok Barzanî got: "Her ji berê ve Kurdistan malbenda pêkvejiyan û tebaya di navbera gelan bûye û çanda pêkvejiyan û aşîxwaziyê li nav gelê Kurdistanê bi hêz û kevnare. Gelê Kurd tu demekî destê xwe ji bo tohildanê nebiriye belku destên birayetî û dostayetiye ji bo neyarên xwe dirêj kiriye. Ev çand bûye sedema wê yekê bi berevajiya cihên dinê Îraqê asayîş û aramî li Herêma Kurdistanê parastî be".

Nirxandina pêvajoya siyasî ya navçeyê û paşaroja Sûriye û peywendiya di navbera Herêma Kurdistanê û cîranên wê mijareke dinê ve hevdîtîna bûn.

Petrol û serxwebûna Kurdistanê

Serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî serdana Tirkîyê kir û li gel serokwezîrê Tirkîyê tayîb Erdogan di der-

barê rêkirina petrol û gaza xwezayî de hinek peyman îmze kirin. Hêja hîbra îmzeyan zuwa nebûyî, hat îdia kirin ku ji bo helwesta hukûmeta nawendî ya Îraqê li Enqere tiştê nehatiye îmkirin. Li ser vê yekê daxuyaniya nûnerê wezêreta derve ya Emerîka û daxuyaniyên hinek berpîrsên hukûmeta iraqê wek mînak hatin nîşandan.

Ji xwe bernama serokwezîrê Kurdistanê de piştî Enqere serdana Bexdayê jî hebû. Di vê derbarê de parlamenterek Kurd li Bexdayê Muhsin Sadun daxuyaniyek da û got: Hemû pêngavên ku hikûmeta Herêma Kurdistanê bo hinardekirina petrolê avêtine, destûrî ne û çavkaniya xwe ji yasaya petrolê ya Îraqê werdigire." Ji aliyek din ji serokek yê Şîyan Mukteda El Sadr da zanîn ku eger Iraq astengan ji herêma Kurdistanê derêxe, wê Barzanî dewletek Kurdî ragihîne.

Di vê derbarê de Mukteda El Sadr got: Gendelî, dizî li herêma Kurdistanê ji Îraqê kêmtire. Herêma Kurdistanê pêşve diçe. Barzanî ji min re gotiye "Eger helwesta Malîkî li dijî Kurdistanê bi xirabî berdewam be, emê dewleta Kurdî ragihî".

Rojevakurd

Ahmet Türk: Kürtsüz bir Ortadoğu özgürleşemez

BDP tarafından Kadıköy'de düzenlenen Rojava mitinginde konuşan DTK Eş Başkanı Ahmet Türk, Rojava'nın siyasi partilerine, tüm Kürt partilerine seslendi.

BDP tarafından Kadıköy'de düzenlenen Rojava mitinginde konuşan DTK Eş Başkanı Ahmet Türk, Rojava'nın siyasi partilerine, tüm Kürt partilerine seslendi, "Artık yeter. Önce Kürt halkının geleceğini esas alın, parti çıkarları için mücadele etmeyin" dedi. Konuşmasına Kürtçe başlayan, Türkçe bitiren Türk, Rojava devriminin, dört parça Kürdistan'ın özgürlüğü olduğunu belirtti.

PKK'NİN KURULUŞUNU SELAMLADI

Türk, şöyle konuştu: "Özgürlük isteyenler her zaman başarılı olmuştur, görmek istediği yaşama bilinci kavuşmuştur. Bugün Ortadoğu'nun en kadim halkından korkanlar var. Kürdistan'ı dört parçaya bölenler, Kürtler'i sindirmek için her türlü yola başvurdu. Ama Kürtler 21. yüzyılda küllerinden yeniden doğdular. Bizi bugünlere taşıyan Sayın Öcalan'a her şeyden önce şükranlarımızı sunmak istiyoruz. 1978 yılında bir grup arkadaşıyla halkların kaderini değiştirmek için attığı adım, ne Kürtler, ne devrimciler ne de özgürlük isteyenler tarafından asla unutulmayacaktır." Rojava devrimine saldıran çetelere verilen desteğe dikkat çeken Türk Hükümet'e seslendi; "Bu çeteler yarın sizin de başınıza bela olacaktır" dedi.

KÜRTSÜZ BİR ORTADOĞU ÖZGÜRLEŞEMEZ

Kürtlerin, tüm halkların özgürlüğü için mücadele verdiğinin altını çizen Türk, "Ortadoğu'da Kürtler önemli bir aktördür. Kürtsüz bir Ortadoğu özgürleşemez. Eğer demokrasiden yanasaydınız, Kürt halkının özgürlük talebini görmek zorundasınız. Onun dışındaki siyaset, gayri insani, gayri ahlakidir. Şu anda Kürtler üzerinden yürütülen siyaset gayri insani, gayri ahlakidir. Bütün yaşadıklarımız, zindanlar, acılar bizi olgunlaştırdı, halkımızla bütünleştirdi.

Türk halkının düşmanideğiliz, dostuyuz, Arap halkının dostuyuz. Kendi toprağımızda kendimizi yönetmek istiyoruz. Biz özgürleştikçe Türk halkı, Arap halkı, Fars halkı özgürleşecek. Biz modası geçmiş bir ulus devlet mantığı arayışı içinde değiliz. Ortadoğu halklarının demokratik konfederal sisteminden yanayız" diye konuştu. Tüm halklara seslenen DTK Eş Başkanı Ahmet Türk, "Bu köhnemiş düzeni yıkmak için bir araya gelelim" dedi.

Ahmet Türk Rojava'daki Kürt partilerine de "İktidarınız için Rojava devrimini satmayın. Kendi menfaatleri için siyaset yürütenlere karşı çıkacağımız bir gündür. Parti çıkarlarından vazgeçip, ortak bir mücadelede yer almazsan, onlara halk olarak dur demeliyiz. Kürtler için yarın acılarla dolu olacak bir yola girmek için onları uyarmalıyız.

Eğer Kürtlerin devrimi için çalışırsak, birliğini istiyorsak, yanlışları ortaya koymalıyız. Kürtler sadece Kürtlerin değil, bütün Ortadoğu'nun tarihini değiştirmeye adaydır."

Kürd/Kürdistan sorununun esasını, Kürdlerin ve Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması, paylaşılması ve Kürdlerin bağımsız devlet kurma haklarının gasbedilmesi oluşturmaktadır.

Paketler ve Kürd/Kürdistan Algısı*

Kürd/Kürdistan sorunu Yakındoğu'da, Ortadoğu'da çok ağır bir sorundur. Sorunu her şeyden önce, Yakındoğu'da, Ortadoğu'da bir sorun olarak algılamak gerekir. Bu sorun, sadece Türkiye'de, sadece Irak'ta, sadece İran'da, sadece Suriye'de bir sorun değildir. Yakındoğu'da, Ortadoğu'da

Paketler ve Kürd/Kürdistan Algısı

bir sorundur. Kürdistan'ın zengin doğal kaynakları nedeniyle uluslararası bir sorundur.

Suriye olaylarını, Suriye olayları ile ilgili Kürd politikasını, bir de Başbakan'ın 30 Eylül 2013 günü açıkladığı "demokratikleşme paketi"ni bu çerçevede değerlendirmek gerekir.

Mart 2011'den beri yani üç yıla yakın bir zamandır, Türkiye'nin Suriye politikasını, Kürd/Kürdistan algısının belirlediğini söylemek gerekir. Bu politikanın esasını, Beşşar Esed rejiminin yıkılması, ama bu süreç içinde Kürdlerin hiçbir hak elde edememesinin sağlanması oluşturmaktadır. Baas Partisi'nin, Baas rejiminin yerine, Müslümanların ağırlıkta olduğu, örneğin Müslüman Kardeşler'in yönetime geldiği bir rejim de hedeflenmektedir. İster Baas rejimi olsun, ister Müslüman Kardeşler rejimi olsun, Kürdlerin herhangi bir hak, statü elde edememesi Türkiye'nin Suriye politikasının esasını oluşturmaktadır.

Sürecin gelişmesi hakkında şunlar söylenebilir. Hükümet, Beşşar Esed rejiminin yıkılması için muhalefeti örgütlemeye çalışmakta, onlara maddi ve manevi destekler sunmaktadır. Hür Suriye Ordusu diye anılan muhalefette ordudan ayrılan subaylar, Müslüman Kardeşler gibi, el Kaide gibi örgütler yer almaktadır. Hükümetin Suriye muhalefetinden istediği tek şey, Kürdlerin bu muhalefet içine alınmamasıdır. Suriye muhalefeti örgütlemek için bu muhalefeti oluşturanlarla, Antalya'da, İstanbul'da toplantılar yapılmış, Kürdler bu toplantılara kabul edilmemiştir. Bu muhalefeti oluşturanların bir kısmı da Türkiye'nin bu isteklerini dikkate alarak, "Suriye'de Kürdistan yok" demeye başlamışlardır.

Mart 2011'den beri, Kürdler de, kendi bölgelerinde, Kürdistan'da, Rojava'da, kendi örgütlenmelerini güçlendirmeye gayret etmişlerdir. Suudi Arabistan, Katar ve Türkiye, muhalefetin silahlandırılması için çok yoğun bir çaba içindedir. Türkiye, el Kaide'yi, el Nusra'yı bu anlayış doğrultusunda silahlandırmaktadır. Onlara maddi ve manevi çok büyük yardımlar yapmaktadır.

Bir yıl kadar önce, Beşşar Esed, Kürdistan'ın bazı şehirlerinden askerlerini çekti. Bu, Beşşar Esed'in Türkiye'ye, Başbakan Erdoğan'a bir cevabı olarak da değerlendirilebilir. Buraları PYD kontrol etmeye başladı. Özerk yönetimden, öz yönetimden söz edilmeye başlandı. Türk hükümeti, PYD'nin sınırdaki bu kontrolünden çok rahatsız oldu. "Sınırlarımızda oldu-bittilere izin vermeyeceğiz", "Sınırlarımızda huzurun devam etmesi için her türlü önlemi alacağız" şeklinde açıklamalar yapıldı. İşte bu, Kürd/Kürdistan sorununu Yakındoğu, Ortadoğu ölçeğinde algılayan bir durumdur. Türkiye, örneğin, Lübnan-Suriye sınırında, veya Batı Şeria-İsrail sınırında, cereyan eden olaylara tepki göstermemektedir. Çünkü onlar, Kürd/Kürdistan sorunlarıyla ilgili değildir. Suriye, Irak, İran sınırlarında cereyan eden olaylar ise doğrudan doğruya, Kürd/Kürdistan sorunlarıyla ilgilidir.

Kürd/Kürdistan sorununun esasını,

Kürdlerin ve Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması, paylaşılması ve Kürdlerin bağımsız devlet kurma haklarının gasbedilmesi oluşturmaktadır. Devlet, hükümet bu durumun bilincindedir. Örneğin, Suriye'de, Kürdistan'da, Rojava'da, Kürdlerin bir statü elde etmelerinin, Kuzey Kürdistan'da yaşayan Kürdleri de etkileyebileceğini bilmektedir. Bunun için Kürdlerin Rojava'da bir statü elde etmemeleri için çaba göstermektedir.

Türkiye, bu çerçevede el Nusra'ya yoğun bir destek vermektedir. 6 Ekim 2013

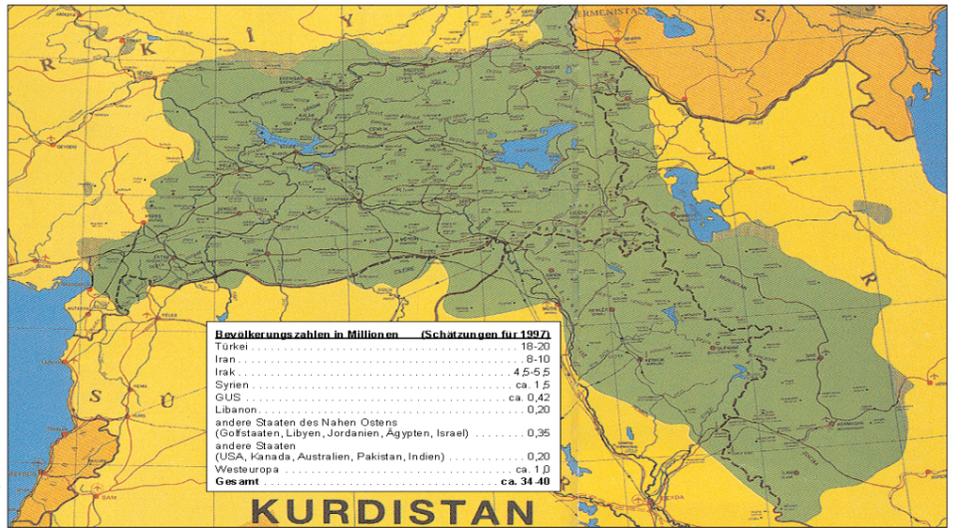
Kürdistan algısı ile ilgili bir durumdur. Kürdistan Yakındoğu'da, Ortadoğu'da bir sorun olarak algılanmaktadır. Kürdler ve Kürdistan, bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmış... Kürdleri birbirlerinden tecrit etmek, tecridi, derinleştirmek, yaygınlaştırmak için pek çok önlem alınmıştır. Kürdlerin birbirleriyle ilişki geliştirmesi hiç istenmemektedir. Son 30 yıllık savaşın bu anlayışa çok önemli darbeler vurduğu besbellidir.

Kürt Yazarlar Derneği Eşbaşkanı Remziye Arslan, yazısında, Kürdistan

tarihli Taraf Gazetesi, "el Nusra'nın ana üssü Ceylanpınar" manşetiyle çıkmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili Sezgin Tanrıku, süreci gözlemlediği Ceylanpınar'dan bu konuda dikkate değer bilgiler vermektedir. Sınır kapıları, Kürdlere insani yardım ulaştırılması için kapalı tutulurken,

Bölgesel Yönetimi'ndeki Sêmalka Kapısı'ndan da söz etmektedir. "Kürt yönetimi de, Sêmalka kapısı'ndan geçip Rojava'ya yazarlarla buluşmamıza izin vermedi" demektedir.

Sêmalka Kapısı ile ilgili olarak, tarafların birbirleriyle çok çelişen açıklama-

el Nusra militanları için her zaman açıktır. Onlar, gayet rahat bir şekilde sınırı geçip Serêkanîyê'ye girmekte, Kürdlerle savaşmakta, ondan sonra tekrar sınırı geçerek Ceylanpınar'a ulaşmaktadır. Savaşta yaralananlar, Ceylanpınar'daki hastanelerde tedavi edilmektedir. Hükümet, el Kaide ile, el Nusra ile ilişkili olan İnsan Hakları ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı'na, (İHH Vakfı) Türkiye'de izinsiz yardım toplama olanağı da vermektedir. (www.kurdistan-post.eu, 12 .10.2013) Rojava ile Bakur arasında duvar örülmesi olayından da söz etmek gerekir. Duvar, Serêkanîyê'nin, PYD'nin kontrolüne geçmesinden sonra örülmeye başlanmıştır. Qamişlo ile Nusaybin arasında da böyle bir duvarın varlığı söz konusudur. (www.rizgarionline 12.10.2013) Bütün bunlar, Kürdlerin, Kürdistan'da, Rojava'da, hak hukuk sahibi, statü sahibi olmasını engellemek için yapılmaktadır.

Bunların, Türkiye'de barış sürecinin sürdüğü, Abdullah Öcalan'la görüşmelerin yapıldığı bir sırada gerçekleşmesi, ayrıca dikkate değer bir konudur. Barış sürecini olumsuz yönde etkilediği besbellidir.

Human Rights Watch, el Kaide'ye, el Nusra'ya yaptığı yardımdan dolayı Türkiye'yi uyarmaktadır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin, bu konuda Türkiye'yi uyarmasını da istemektedir. (www.rizgarionline, 12.10.2013)

Bugünlerde cereyan eden farklı bir olayı da, Kürt Yazarlar Derneği Eşbaşkanı Remziye Arslan'ın, yazısından öğreniyoruz. Remziye Arslan, 6 Ekim 2012 tarihli ve 886 sayılı Radikal İki'de, "Zihinlerdeki Brakuji" başlıklı yazısında, şunları belirtmektedir. (s.10) Kürt Yazarlar derneği üyeleri Rojava'ya yazarlarla buluşmak için, Mardin'in, Şenyurt Sınır Kapısı'na gitmiştir. Yazarlar, sınırdaki 24 saat gerekçesiz bekletilmiş, fakat buluşmaya izin verilmemiştir. Kürd yazarlar, bir de Nusaybin kapısını denemişlerdir. Aynı durumla Nusaybin Kapısı'nda da karşılaşmışlardır. Hiçbir gerekçe gösterilmeden, buluşmanın gerçekleşmesi engellenmiştir. Bu da

malar yaptıklarını bu açıklamalarda da çok farklı süreçlere değindiklerini hatırlamak gerekir.

Türkiye'nin, Suriye'deki Kürd bölgesine, Kürdistan'a ısrarla ambargo uyguladığı, sınır kapılarını hep kapalı tuttuğu, duvar örmeye kalktığı bu durumda, Sêmalka kapısı her koşul altında açık tutulmalıdır. Rojava'da, elbette özerk yönetim tesis edilmelidir. Bölgede federe yapı oluşturulmaya gayret edilmelidir. Bu çerçevede, Suriye'deki Kürdlerin, PYD'nin, Suriye yönetimi ile, Beşşar Esad yönetimi ile, bilinçli bir işbirliği yapmasının, Kürdlerin çıkarlarını ön plana koyan bir işbirliği içinde olmasının bir sakıncası yoktur. Etrafı tamamen hasım güçlerle çevrili bu coğrafyada, her zaman böyle bir fırsat doğmaz. Ama böyle bir fırsat doğduğu zaman da bunu geliştirmek önemlidir. Bu ilişkiyi kurmanın, geliştirmenin tek koşulu, öbür parçalardaki Kürdlere zarar vermemeye veya verilecek zararları mümkün olduğu kadar aza indirmeye çalışmaktır. Beşşar Esad yönetimi, Kürdlerin hayati çıkarlarına darbe vurmadığı, vurmadığı sürece bu ilişkiler devam eder.

Aslında bu ilişkinin, öbür parçalardaki Kürdlere zarar vermemesi düşünülemez. Bu bakımdan zararı en aza indirmeye çalışmak önemlidir. Bu zararlar da, ancak, Kürdlerin, Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması konusunda yüksek bir bilincin oluşumuyla önlenebilir veya en aza indirilebilir.

Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin Güneybatı Kürdistan politikasını, Rojava politikasını gözden geçirmesinde büyük yararlar vardır. Kürdistan Bölgesel yönetimi, Türkiye'ye de Güneybatı Kürdistan'la, Rojava'yla ilgili politikasını gözden geçirmesini telkin etmelidir. Kürdistan Bölgesel Yönetimi'yle, Kürdistan Başkanı Mesut Barzani ile iyi ilişkiler geliştirmeye çalışan Türkiye, kendi Kürdleri ile ve Suriye'deki Kürdlerle de iyi ilişkiler kurma ve geliştirme gayretinde olmalıdır. PKK/BDP, PYD, bu çerçevede dikkatlerden uzak tutulamaz.

Irak Kürdistanı Yönetimi Başkanı Mesud Barzani, Irak Başbakanı Nuri El Maliki'ye, "Baskıyı sürdürürsen Kürdistan'ı ilan ederim" mesajı gönderdi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Irak Kürdistanı Yönetimi Başkanı Neçirvan Barzani görüşmesinde yeni petrol hattı ile mevcut hatta işlerlik kazandırılması konusunda imzaların atıldığı yönündeki iddia yeni bir krize neden olurken, Kürdistan Yönetimi Başkanı Mesud Barzani'nin Irak Başbakanı Nuri El Maliki'ye, "Baskıyı sürdürürsen Kürdistan'ı ilan ederim" mesajı gönderdiği bildirildi. Irak Kürdistan kaynaklı Basnews ajansı ise Erdoğan ile Barzani arasında varılan anlaşmanın önünde Bağdat'ın blok oluşturduğunu yazdı. Haberde, ABD'nin de Bağdat'ı desteklemesi üzerine

Gülten Kışanak hakkında "wikipedia.org" sitesinde yer alan bilgilerin gerçeği yansıtmadığı iddia edildi. Gülten Kışanak hakkında "Wikipedia.org" sitesinde yazılanların gerçeği yansıtmadığı iddia edildi.

Gülten Kışanak'ın aslen Elazığlı Alevi Türkmen bir aileden geldiği, eşi Zülküf Kışanak'ın ise Siverekli Zaza Kürdü olduğu anlaşıldı. Gülten Kışanak'ın "Wikipedi.org" sitesinin İngilizce bölümünde "Zaza Kürdü", Türkçe bölümünde ise Kürd olarak tanıtıldığı görülüyor.

Kışanak'ın 1980-82 yılları arasında Cezaevinde yatması hakkında da yanlış bilgilerin daha

Barzani'den Maliki'ye Kürdistan Resti

Erdoğan'ın, Maliki'yi ikna etmesi dan önce Maliki ile Ocak ayı içinde gerektiği kaydedildi. Sorunun gider- görüşmesi bekleniyor. Ankara ile

ilmesinin için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın yanı sıra Neçirvan Barzani'nin de Erdoğan-

laşılacağı konusu oluşturuyor. Türkiye tarafı hasılatın Türkiye bankalarında, ABD ise kendisinde toplanmasını istiyor.

'BAĞIMSIZLIK İSTERİZ'

Irak Kürdistanında yayınlanan Rudaw gazetesi ise Independent gazetesine konuşan Şiilerin etkili dini lideri Mukteda El Sadr'ın, açıklamalarına yer verdi. Sadr, Irak Kürdistan Bölgesi Başkanı Mesud Barzani'nin kendisine Maliki'nin çok baskı yapması durumunda Kürdistan devletini ilan edeceğini söylediğini belirtti. Sadr açıklamasında, "Hırsızlık ve kirlilik Kürdistan Bölgesi'nde daha az olduğu için orası diğer bölgelere göre daha çok ilerledi. Barzani bana 'eger Maliki üzerimizde baskılarını sürdürürse

bağımsızlık isteriz' dedi" diye konuştu.

2 MİLYON VARİL

2002'den beri Kürdistan Bölgesinde faaliyet gösteren ve petrol ve gaz konularında bölgenin en büyük rezerv ve petrol üreticilerinden olan Genel Energy'nin CEO'su Tony Hayward, çözüm sürecinin bölgesel sorunların çözümüne büyük katkıda bulunacağını söyledi.

Kürdistan Bölgesi'nden Türkiye'ye birkaç yıl içerisinde günlük yaklaşık 1 milyon ton petrol akışının gerçekleşmesini planladıklarını belirten Hayward, bu miktarın daha sonra günlük 2 milyon tona çıkabileceğini vurguladı.

(dogruhaber.com.tr)

Gülten Kışanak Hakkında Yanlış Enformasyon

doğrusu yanlış anlaşılmaya müsait ifadelerin kullanıldığı görülmektedir. Kışanak'ın PKK'den değil, farklı ve Kürdistanı olmayan bir sol örgütten tutuklandığı ve cezaevinde yattığı bildiriliyor. Gülten Kışanak'ın aslen Kürd oldukları, lakin asimile oldukları için Kürtçeyi konuşmadıkları yönündeki iddiasının da gerçeği yansıtmadığı, ailesi ve köylerinin Türkmen Alevisi oldukları ve CHP'li oldukları bildirildi.

Wikipedia'nın İngilizce ve Türkçe Bölümünde yer alan bilgiler şöyle:

Gülten Kışanak (15 Haziran 1961 doğumlu, Elazığ, Türkiye) Türkiye Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) bir Kürt Zaza politikacı.

Gülten Kışanak

(d. 15 Haziran 1961 Elazığ), Kürt gazeteci ve siyasetçi. Barış ve Demokrasi Partisi Eş Genel Başkanı[2], Türkiye Büyük Millet Meclisi 23. dönem Diyarbakır ve 24. dönem Siirt milletvekilidir. 2014 Türkiye yerel seçimlerinde Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na aday olmuştur.

Yaşam Öyküsü

15 Haziran 1961'de Elazığ'da

doğdu. 19 yaşında Dicle Üniversitesi Türkçe Bölümü'nde

okurken tutuklandı. 1980 ve 1982 yılları arasında Diyarbakır Cezaevi'nde yattı. Cezaevi sürecinde işkenceye maruz kaldığını dile getirmiştir. Cezaevinden çıktıktan

sonra Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Bölümü'nü tamamladı. 1991'de stajyer olarak girdiği Güneş gazetesinin ardından Yeni Ülke, Özgür Gündem ve Özgür Ülke gazetelerinde gazeteci, yazı işleri müdürü ve yayın koordinatörü olarak çalıştı. Diyarbakır Bağlar Belediyesi'nin sosyal proje danışmanlığını yürüttü.

2007 genel seçimlerinde Diyarbakır milletvekili olarak meclise seçildi. 12 Haziran 2011 tarihinde yapılan 2011 Türkiye Genel Seçimleri'nde BDP'nin desteklediği bağımsız aday olarak Siirt'ten meclise seçilmiştir. Evli ve 1 çocuk annesidir.

KCK: Reber Apo'nun özgürlüğü, Özgür Kürdistan perspektifiyle bu seçimlerde mümkün olan en yüksek başarı düzeyine ulaşmalıdır. Adaylara verilecek destek, partiye verilmiş olacaktır. Kazanan halkımız olacaktır. Demokrasi, özgürlük ve Demokratik Özerklik hedefinin yaşamda anlam bulmasının biraz da bu seçimlerde elde edilecek sonuçlara bağlı olduğunun altını çizen KCK Siyasi Komitesi, herkese sorumluluklarını hatırlattı. KCK Siyasi Komitesi, 2014 yerel seçimleriyle ilgili yazılı açıklama yaptı. Türkiye'de önemli ve kritik bir süreçte yerel seçimlerin gerçekleştiğine dikkat çekilen açıklamada, Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından önemi vurgulandı. Açıklamada, "Tüm demokratik, sol-sosyalist güçler; demokrasi, barış ve özgürlükten yana olan herkes önemli bir sınavla karşı karşıyadır. İnkarcı, asimilasyonist ve faşizan zihniyete karşı olanların uygun yerlerde, uygun adaylarla birbirlerine güç ve destek vererek, halkın demokratik iradesini ortaya çıkarmaları ve temsil etmeleri bir zorunluluktur" denildi.

Hedefler seçim sonuçlarına bağlı

Mutlak başarı hedeflenmeli

2014 yerel seçimlerinin Kürdistan halkı açısından oldukça önemli olduğu; yüksek bir başarı elde etmeye kitleminin gerekli olduğu kaydedilen açıklamada, şunlar belirtildi: "Demokrasi, özgürlük ve Demokratik Özerklik hedefimizin yaşamda anlam bulması biraz da bu seçimlerde elde edilecek sonuçlara bağlıdır. Bu nedenle tüm halkımızın, tüm inanç ve etnik toplulukların büyük bir inanç ve kararlılıkla seçimlere yüklenmesi gerekmektedir. Özgür ve Demokratik Özerk Kürdistan'ın çıkarları bunu zorunlu kılmaktadır. Kürdistan'da yurtseverler, demokratlar, inançlar, aşiretler, etnik topluluklar, aydınlar, emekçiler, başta kadınlar ve gençlik olmak üzere tüm halkımız, Kürt halk Önderi Reber Apo'nun özgürlüğüyle birlikte Özgür Kürdistan perspektifiyle bu seçimlerde mümkün olan en yüksek başarı düzeyine ulaşmalıdır. Bu temelde aday adaylık için başvuru yapan tüm arkadaşları kendi adaylarımız olarak görüyor ve kendilerine başarılar diliyoruz. Bu anlamda DTK, BDP, Kuzey Kürt Konferansı bileşenleri ve diğer tüm kurum ve örgütlerin tarihsel

sorumluluklarını layıkıyla yerine getirmenin bilinciyle hareket edeceklerimize dair kuşumuz yoktur."

Kürt halkı kazanmalıdır

KCK Siyasi Komitesi, demokratik ön seçimin yapılacağı

yerlerde tüm adaylara eşit mesafede olduklarının altını çizerek, "Ancak tüm aday adayların ve halkımızın adaylığı kesinleşen kişiler etrafında kenetlenerek, birlik ve beraberlik ruhunu güçlendirmeleri sorumluluklarının gereği olmaktadır. Kürdistan'da halkımızın varlığını, kimliğini, özgürlüğünü ve özerkliğini tanımayan ve buna saygı duymayan partiler bu seçimlerde artık varlık

sürdürememelidirler. Kürdistan'da halkımız, yani demokrasi ve özgürlük kazanmalıdır" dedi.

Bireycilik ve bencilliğe ret

Her seçimde seçimlerin doğası gereği aday olamayanların

tiye verilmiş olacaktır. Kazanan parti ise, kazanan halkımız olacaktır. Kürdistan halkı çok ağır bedeller pahasına değerleri yaratmıştır. Bu değerler hepimizindir. Hep birlikte sahip çıkmalı, korumalı ve daha da büyütülmeliyiz. Aksi tutumlar bireyci ve bencil yaklaşımlar olur ki, bunun da halkımızın nezdinde hiçbir önem ve değer taşımadığı bir gerçekliktir. Dolayısıyla adaylar kesinleştiikten sonra tartışma süreci bitmiş ve tamamlanmış demektir."

Mutlak başarı hedeflenmeli

Kürdistan halkının bu seçimlere imajı ve itibarı yüksek, ulusal bilinç ve birliğin gerçekleşmesi yönünde büyük çabaların sarf edildiği, Rojava'da kendi öz yönetimine kavuştuğu ve bölge siyasetinde etkili bir güç düzeyine ulaştığı büyük avantajlarla girdiğinin altını çizen KCK Siyasi Komitesi, açıklamasını şöyle tamamladı: "Gerisi bu büyük avantajları zaferle taçlandırarak doğru bir çalışma tarzıyla Kürdistan'ın tüm şehirlerinde, ilçelerinde, köylerinde, mahalle ve sokaklarında ve toplumun her kesiminde yaygın ve yoğun bir örgütlenme yaratmak için tam bir seferberlik ruhuyla çalışmak ve mutlaka başarmaktır."

ANF/BEHDİNAN

Avrupa'dan bin 700 çete üyesi

Avrupa istihbarat raporuna göre, yaklaşık 1700 Avrupa vatandaşının Suriye'deki çete grupları arasında yer aldığı belirtildi. Avrupa basını, Norveçli terör uzmanlarından Thomas Hegghammer tarafından hazırlanan istihbarat raporunu kaynak göstererek 1700 kadar Avrupalının Suriye'de savaştığını yazdı. Haberlerde, Avrupa vatandaşlarının muhalif grupların saflarında savaştığı bilgisine yer verildi. Hegghammer'in hazırladığı raporda, Avrupa'dan Suriye'ye savaşmaya gidenlerin

başında Fransa, Almanya, İngiltere ve Belçika vatandaşlarının olduğu ifade ediliyor. Rapordaki verilere göre, 300 kadar genç Belçikalı ve Belçika hükümetinin yasadışı olarak nitelendirdiği "Belçika için şeriat" isimli radikal İslami hareketin desteğiyle Suriye'de savaşıyor.

Alman istihbaratının Eylül ayında hazırladığı gizli bir raporunda ise Almanya'dan 200 civarında kişinin, El Kaide saflarında savaşmak için Rojava ve Suriye'ye gittiği belirtilmişti. Yaklaşık yarısı Alman vatan-

daşı olan cihatçılar için Suriye'nin kuzeyinde Almanca bir kampın kurulduğu ve en az 8 kişinin çatışmalarda öldüğü ortaya çıkmıştı. İngiliz The Times gazetesi 21 Kasım'da yayınladığı bir haberde, 300

İngiliz vatandaşının Suriye'de savaştığını yazmıştı. Konu bir İngiliz vatandaşın Şam'da savaşırken öldürülmesinden sonra gündeme gelmişti. Gazete, "İngiliz istihbaratı servisi MI5'in verilerine göre, Suriye'de yaklaşık 300 İngiliz, El Kaide saflarında savaşıyor" bilgisine de yer verdi. Fransa İçişleri Bakanı Manuel Valls da bu yılın Haziran ayı başında yaptığı açıklamada, 120'si Fransız olmak üzere 600'den fazla Avrupalının Suriye'de savaştığını söylemişti. Avrupa basınına göre Suriye'ye 10 bin yabancı savaşmak için gitti.

YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

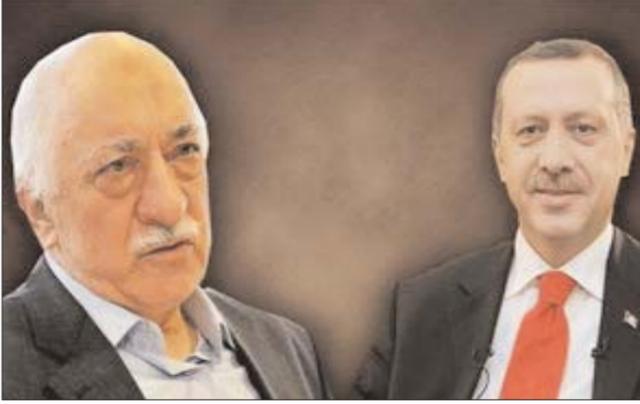
Cemaat ile Hükümet çatışmasının politik teolojisi

Bir tarafta sivil bir devlet olan Gülen Cemaati, diğer tarafta maaşlı memurları ve taraftar grupları ile resmî bir cemaat olmaya çalışan Erdoğan Devleti var.

Cemaat'e zarar verme ve bu zarardan sonra ileride Cemaat'in hesap sormasına muhatap olma lüksüne sahip tek kişi R. Tayyip Erdoğan'dır. Onun dışındaki herkes muhtemelen daha güçlünün yanında yer almanın bedelini ileride ödeyecek. Gerçi şimdilik daha az güçlü olan Cemaat'in de yarın daha güçlü olunca aynı yalaka ve memurları istihdam etmesi kuvvetle muhtemeldir. (Zira, eskiden emir aldıkları odaklar için dindarlara saldıran atılgan memurlar, sahte yiğitler, ve çakma fatihler bugün AK Partilileri bile mahcup edecek laçkalıkta taraftarlık yapıyorlar. Yarın başkasına yaparlar.)

Başbakan'ın şahsında temerküz ettirdiği iktidar Cemaat'in gücünden daha büyüktür. Ama Cemaat'in şahsı manevisinin gücü AK Parti'den de Başbakan'dan da daha büyüktür. Bu iki güçten biri geçici, diğeri kalıcıdır. Biri yüzeysel, diğeri derindedir. Aralarındaki mücadelede kısa vadede kazanacak olan ile uzun vadede kazanacak olan aynı taraf olmayacaktır. Bir tarafta sivil bir devlet

olan Gülen Cemaati, diğer tarafta maaşlı memurları ve taraftar grupları ile resmî bir cemaat olmaya çalışan Erdoğan devleti var. İki taraf da birbirine karşı siyasi pro-

paganda yapıyor.

Fakat herkesin hatırlaması gereken bir ders: Güce yaslanarak bağlı kıldıkların, daha büyük bir güç görünce senin karşına geçerler. Ve güce tapan, gücün tokadına müstahak olur.

Yani dersaneler konusunda hükümetin zulmü Cemaat için kaderin adaleti olabilir. Mağdur olup kader kredisini biriktiren Cemaat'in oturup yaptığı hatalarından dolayı istiğfar etmesi gerekiyor. Cemaat'in bugün bu kadar yalnız kalmasında düşünenler için çok dersler olmalı. (Kadere bu fetvayı verdiren hata-

lardan bir tanesi Risalelerin sadeleştirilmesi konusunda Cemaat'in takındığı 'güçlüyüm istediğimi yaparım' tavrı olabilir.) Hükümet eğer Cemaat'i öldürmeyip çok hırpalarsa, bir siyasi lider veya partiden çok daha tarihe dayanıklı olan Cemaat ileride geri döndüğünde intikamını alacaktır. Bu kadar bencil bir cemaatin hafızası da epey kuvvetlidir. Cemaat'in sembolik keskin nişancıları onlara ihanet eden kariyeristleri tek tek bulup vuracaktır. Dün Cemaat'in yanlışlarını eleştirme konusunda süt dökmüş kedi gibi durup bugün hükümete yaslanıp Cemaat'e aslan kesilen yalaka ve memurlara tavsiyem: Alacakları ödülleri erkenden alıp emekliliklerine hazırlansınlar veya zamanı gelince U dönüşü için gerekli planlarını yapsınlar. Gerçi siyaset yapanlarda insan kaynakları pragmatizmi oldukça, yalakaların iktidar değişikliklerinde istihdam sorunu yaşaması zordur. Yine de ne olur, ne olmaz. Peki, hükümet Cemaat'i tamamen tasfiye edip yok etmeli mi? Böyle bir teşebbüs imkânsız olduğu gibi bu sefer gerçekten "gayretullah'a dokunur". Cemaat'i, hatalarından dolayı, idama mahkûm etmeye çalışmak, hatta o hatalarından dolayı Cemaat'in varlığının yaslandığı direklerden biri olan der-

shaneleri ve Cemaat kurumlarını ortadan kaldırmaya çalışmak Türkiye'nin can damarlarından birini kesmek anlamına gelecektir. Cemaat'in siyaseti yanlış ve tadile muhtaç olabilir ama Cemaat'in insan yetiştirme kapasitesi AK Parti dâhil her türlü siyasi partinin politikalarından daha değerlidir. Cemaat siyaseti itibarıyla bencil ve acımasızdır ancak hizmeti itibarıyla çok değerli ve önemlidir. Cemaat'e yönelik belki haklı öfke, Cemaat'in gündelik siyasetin ötesindeki önemini görmeye engel olmamalı.

Cemaat'i tasfiyeye çalışmak inşası çok zor bir ruhu söndürmek olacaktır. Bunu bugün iktidar imkânları ile sarhoşluk yaşayan ve yarın iktidara şartları değişince çil yavrusu gibi dağılacak olan yalaka ve memur orduları anlayamaz. Ayrıca, şu an lider karizmasından dolayı gözleri kamaşmış olan bilumum silahşorlar ve cemaatler de yanlış bir adımı teşvik etmekle tarihe karşı suçlu konuma düşeceklerdir. Şu hâlde hükümetin önündeki doğru tercih Cemaat'i tasfiye etmek değildir. Yok etmek belki siyaseten en güvenli olanıdır ama meşru ve mümkün değildir. Fena hırpalayıp yaralayabilirsiniz. Ama bu da yarın senin kendini hırpalaman demek olacaktır. En doğru seçenek İslamiyet'in de gereği olan musalahadır. Taraflar birbirlerinin taktatini çok zorlayacaklardır. Ancak bu çatışmanın barışma ile sonuçlanacağını tahmin ve ümit ediyorum. (Tarf)

KCK'nın Seçime Müdahalesi Kabul Edilemez

Kürdistan'a demokrasi, çoğulculuk gelecekse karşılıklı hürmetle olur. PKK-KCK'nın siyasi alana müdahalesi kabul edilemez.

KCK'nın Seçime Müdahalesi Kabul Edilemez

BDP ve selefi olan siyasi partilerin bin bir emekle kurulduğu ve bugünkü noktaya geldiği doğrudur. Bir doğru daha var ki o da şudur; değişik eğilimdeki kişi ve kurumların emeğiyle var olan bu siyasi partiler, netice itibarıyla PKK'nın katı askeri, siyasi ve ideolojik vesayeti altına girmiştir.

İkincisi; Kuzey Kürdistan halkı Türkiye partileri ile Kürdistan bir parti olan BDP arasında bölünmüştür. Kurmanc Kürtler BDP'de, Sünni Zaza-Kürtler AKP'de, Alevi Kürtler de CHP'dedirler. Bunun istisnaları vardır, lakin istisna kaideyi bozmaz, maalesef bu kaide doğrulanmıştır.

BDP dışında da Hüda-Par, Hak-Par, KADEP ve ÖSP'den oluşan bir Kürdistan parti yelpazesi vardır. Gelecek baharda yapılacak Yerel Seçimler için BDP Kürdistan'da, HDP ise Türkiye'de seçime müttetik olarak gireceklerdir. Dersim Kürdistan olmasına rağmen, BDP tarafından değil, HDP tarafından temsil edilecektir.

Kürdistan partilerden Hüda-Par ile Hak-Par da seçime girecektir. Bu iki partinin kendi başlarına seçime girmesi kendi kusurları değil, BDP'nin siyasi körlüğü ve dışlayıcı tavrı yüzündendir. BDP kendi partneri olan hiçbir Kürdistan parti veya oluşuma bu seçimde ittifak teklifi götürmediği gibi, istişare ihtiyacı bile

duymamıştır. Böylesi bir manzara karşısında KCK'nın vakıya/realiteye uygun olmayan bir açıklaması ile siyasete müdahale edilmiş bulunulmaktadır. TSK'nın müdahalesi ne kadar doğru ise KCK'nın da müdahalesi de o kadar doğrudur. Veya Sisi'nin darbesi ne kadar meşru ise KCK'nın seçime müdahalesi de ancak o kadar meşrudur.

Kuzey Kürdistan'da AKP ve CHP'nin zayıflatılması ve bunun için çağrı yapılması doğrudur. Lakin Kürdistan partilerinin aleyhine, BDP lehine çağrı yapılması meşru değildir. Ve bu ve benzeri çağrılar çok ciddi sonuçlara yol açacaktır. Bu çağrı içerisinde öyle bir cümle var ki tam da evlere şenlik dedirtecek türden. Güya "Kuzey Kürdistan Konferansı" bileşenlerinin BDP-HDP'yi destekleyeceği hususunda KCK'nın hiçbir şüphesi yokmuş. Konferansın bir delegesi olarak bana ve benim durumunda olan tüm şahsiyetlere söz hakkı doğmuş oluyor. O da şudur: Türkiyeli partilere oy verilmemesi çağrısı yerinde olur, lakin unutmayalım ki HDP de Türkiyeli bir partidir. Bu durumda KCK-PKK Türkiye'de HDP, Kuzey Kürdistan'da da BDP'nin desteklenmesini dayatarak hiçbir meşru yanı olmayan yola sapmaktadır ki, yıllarca yaptıkları budur. Benim çağrım ise Kuzey Kürdistan için BDP ile Hüda-Par'ın desteklenmesi, değişik nedenlerle BDP'ye oy vermeyen Kürtlerin Hüda-Par'a oy vermesi, Hüda-Par'a oy vermeyen Kürtlerin ise BDP'ye oy vermesidir.

Türkiye metropollerindeki Kürtlerin de AKP'ye oy vermesi, HDP ile CHP'ye oy vermesinden daha iyidir. Benim de görüşüm budur. Kürdistan'a demokrasi, çoğulculuk gelecekse karşılıklı hürmetle olur. PKK-KCK'nın siyasi alana müdahalesi kabul edilemez. Bunu kabul eden parti ve kişiler benim yanımda bir değeri olamaz.

KCK'ya bizim de çağrımız budur. Kürdistan halkına da hiçbir vesayeti kabul etmemelerini tavsiye ediyorum.

Türkiye Cenevre'yi ihlalden mahkum

AlHM, Türkiye'yi 2 milyon 305 bin Euro tazminat ödemeye mahkum ettiği Şırnak'ın Kuşkonar ve Koçağılı köylerinin 1994 yılında

savaş uçaklarınca bombalaması kararını taraflara tebliğ etti. AlHM kararında, Türkiye'nin savaş hukukunu düzenleyen Cenevre Sözleşmesi'ni de ihlal ettiği belirtildi.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AlHM), savaş uçaklarının 1994 yılında Şırnak'ta iki köyü bombalaması sonucu 38 kişinin yaşamını yitirdiği davada Türkiye'yi rekor tazminata mahkum etti. AlHM'in 85 sayfalık kararı taraflara tebliğ edildi. Türkçe'ye çevrilen kararda, AlHM'in Türkiye'yi sadece Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin baddelerinden değil, Cenevre Sözleşmesi'nin uluslararası nitelikte olmayan anlaşmazlıkları kapsayan ortak 3'üncü maddesini de ihlal ettiğine dair karar verdiği ortaya çıktı. AlHM'in kararını değerlendiren köylülerin avukatı Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi, inceledikleri kararda çok yeni unsurlar olduğunu ifade etti. AlHM'in görev ve yetkisini belirleyen temel belgenin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AlHS) olduğunu vurgulayan Elçi, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, bu sözleşme hükümlerine göre önüne gelen şikayeti değerlendirir, yorum yapar ve sonuca ulaştırır. AlHM, daha önce bazı kararlarında bazı uluslararası sözleşmelere referanslar yapmıştı. Rus ordusunun Grozni'ye düzenlediği hava saldırısında bir köylü kadının evine düşen bombalar ve bazı yakınlarının ölmesi neticesinde insani hukuka da dikkat edilmesi gerektiğine dair bir takım değerlendirmeler yapmıştı" dedi.

Savaş hukuku ihlal edildi

AlHM'in ilk defa kendi anayasası olan AlH-S'in hükümlerinin yanı sıra, uluslararası savaş hukukunu temel belgesi olan Cenevre Sözleşmesi'nin ortak 3'üncü maddesine gönderme yaptığının altını çizen Elçi, bu maddeyi temel

bir norm olarak kararına kattığını vurguladı. Elçi, "Mahkeme kararında, 1994 yılında iki köyü yapılan bombalamanın uluslararası insancıl hukuka ve uluslararası niteliği olmayan çatışma hukukuna açıkça aykırı olduğuna hükmetmiştir. Bu AlHM açısından yeni bir dönem ve yeni bir karar. Kendi eski içtihatlarından ayrılmış ve yeni bir karar üretmiş ve belgelerinden biri olmayan Cenevre Sözleşmesi'ni kararına dayanak yapmıştır" diye konuştu.

Elçi: Bu karar bir ilk

Elçi, AlHM'in bu karar ile üye ülke olan Türkiye'ye çok önemli bir mesaj verdiğini, bundan böyle bu tür eylemlere dikkat edilmesi ve yapılmaması gerektiği ve meydana geldiğinde de etkili bir şekilde soruşturulması gerektiğine açıkça karar verdiğini söyledi. Bu kararın, Türkiye'nin uluslararası toplum içerisindeki yeri ve itibarı açısından son derecede önemli olduğunu da vurgulayan Elçi, "Yani ilk defa bir uluslararası mahkeme Türkiye'ye uluslararası bir belgeyi hatırlatıyor. Bir savaş ve çatışma hukuku belgesini hatırlatıyor. Bu çok önemlidir. Bugüne kadar uluslararası bir organizasyon Türkiye'nin çatışma ve savaş hukukunu düzenleyen uluslararası sözleşmeyi ihlal ettiğine dair bir karar vermemiştir. Bu anlamda bu karar bir ilktir" dedi.

26 Mart'a kadar

Avukat Elçi, AlHM'in kararı ile olayın insanlığa karşı işlenen suç olduğu ve zaman aşımına uğramaması gerektiğine dair bir gerçeğin ortaya çıktığını kaydetti. Söz konusu dosyadaki savcılar görüşü ve bazı belgelere göre zaman aşımının 26 Mart 2014 olarak gösterildiğini kaydeden Elçi, "AlHM bu kararında açıkça faillerin bu bombalama faaliyetini gerçekleştiren görevlilerin kimliklerinin tespiti ile bunların cezalandırılması gerektiğini ve bunun Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi ile işbirliği içinde, onunla diyalog içerisinde bu sürecin tamamlanmasını istemiştir. Dolayısıyla Türkiye'deki adli ve idare yetkililerinin 26 Mart 2014 tarihinden önce faillerin, sorumluların kimliğini tespit ederek onları mahkeme önüne çıkarması ve cezalandırılmaları amacıyla yargı sürecinin başlaması gerekiyor. Aksi takdirde kararın gereği yerine getirilmemiş olur, bu da hem bizim bir kez daha kararın gereğinin yerine getirilmemesi nedeniyle, AlHM'e yeni bir şikayet götürmemize neden olur, hem de Türkiye ile Avrupa Konseyi arasında bir soruna daha da ötesi bir krize yol açar" şeklinde konuştu. **YENİ ÖZGÜR POLİTİKA**

HÜDA PAR Genel Başkanı Yapıcıoğlu: Bizi Provoke Etmek İstiyorlar

Hür Dava Partisi (HÜDA PAR) Genel Başkanı Zekeriya Yapıcıoğlu: 'Bizi provoke etmek istiyorlar' dedi. HÜDA PAR Başkanı Yapıcıoğlu, önceki gün Kanal A'da Mehmet Toprak'ın sunduğu "Sınır İhlali" programının konuğu oldu. Kendisine yöneltilen soruları açık yüreklilikle yanıtlayan Yapıcıoğlu, önemli değerlendirmelerde bulundu. Hür Dava Partisi Genel Başkanı Zekeriya Yapıcıoğlu, program sunucusu Mehmet Toprak'ın Hizbullah Cemaati'nin silahlanmasıyla ilgili yönelttiği bir soru üzerine "Hizbullah'ın silahlanma durumuna değinerek 1990 ve 91 yıllarında PKK tarafından bazı Hizbullah mensuplarına eylemler olunca bu yıllardan sonra Hizbullah silahlanmaya karar vermiş. Kendi tabiriyle kendilerine dayatılan bu sürece girmek zorunda kalmıştır." açıklamasında bulundu.

90'lı Yıllarda Bölgede Devlet Yoktu!

90'lı yılların karanlık dönemlerinde bölgede asayişin sağlanması adına devletin bir varlık gösteremediğini anlatan Yapıcıoğlu, "1990-91-92 yıllarında gündüz devlet var fakat karanlık bastıktan sonra kendi karakoluna çekilen ve yanı başındaki sokakta bombalar patlarsa, silahlar pat-

lasa karakolundan çıkmayan kuvvetler vardı. Devlet yoktu, herkes kendi başının çaresine bakıyordu." dedi. Hizbullah Cemaati'nin canını korumak adına silaha

meçur kaldığını kaydeden Yapıcıoğlu, "Ya da birileri, niye müdahale edelim ki? diye düşünmüşlerdi, nasıl olsa vuran da Kürt vurulan da Kürt düşüncesindeydi. Durum böyle olunca Hizbullah da kendini savunmaya, fertlerinin canlarını korumaya yönelik silahlanmak zorunda kalmıştır." değerlendirmesinde bulundu.

Hizbullah'ı Merak Edenler Hizbullah'ın Sitesine Bakabilir

Hizbullah Cemaati'nin nasıl kurul-

duğunu, çatışma sürecine nasıl girdiğini, nasıl silahlandığını ve çatışmanın nasıl sonlandığını merak edenlerin Hizbullah Cemaatinin internet sitesine (www.huseynisevda.biz) girerek bunu öğrenebileceklerini vurgulayan Yapıcıoğlu, "Son günlerde Batmanda yaşanan olaylara da değinen Yapıcıoğlu, sanki Hüda Par ile BDP arasındaki bir kavgaın sonucunda oluşmuş bir durummuş gibi yansıtılmaya çalışılıyor. Batmanda parti tanıtım çalışması yapan üyelerimiz İpragaz Mahallesi'nde bir grup BDP'linin taşlı sopalı saldırısına uğramışlar ve aynı şekilde karşılık vermişler. Bundan kısa süre sonra da aynı mahallede biraz zaman sonra biri öldürülüyor ve bu durum HÜDA PAR'a mal edilmek isteniyor."

Saldırıları Bilinçli Olarak Aydınlatılmıyor!

Partilerinin 2012 yılı Aralık ayında kurulduğunu hatırlatan Yazıcıoğlu, HÜDA PAR'ın kuruluşundan bu yana çeşitli saldırılara maruz kaldığını belirterek bu saldırıları yapanlardan hiç kimsenin tutuklanmadığını altını çizdi. Yapıcıoğlu, "Ceylanpınar ilçe teşkilat binamız 28 nisan 2013 yılında açıldı. 2 gün sonra molotof kokteyliyle yakılmak istendi. 1 Mayıs günü Ceylanpınar'ı ziyaret ederken orda emniyet güçlerine olayın nasıl olduğunu sordum. Molotof kokteyli atan faillerle ilgili

soruşturmanın selahiyeti açısından bilgi vermek istemediklerini söylediler. Ve şunu ifade ettiler 'Orda bir arabanın altında kullanılmamış molotof kokteyli kalmıştı. O Molotof kokteylinin üzerinde parmak izleri var. Kısa süre içinde olayı aydınlatırız.' denilmişti. Fakat o günden bu yana 6 aydan fazla zaman geçmesine rağmen failer hala yakalanmadı. Yine aynı dönemlerde Silvan ilçe teşkilat binamıza ve arkasından Diyarbakır'daki çeşitli sivil toplum kuruluşlarına benzer saldırılar oldu. Onlarca saldırı oldu bu güne kadar, bu saldırılardan bir tekinin dahi faili yakalanmadı." ifadelerini kullandı.

'Bizi Provoke Etmek İstiyorlar'

Derinlerden yönetilen bazı karanlık ellerin barış ve huzuru istemeyerek kaos ve kandan nemalandıklarını hatırlatan Yapıcıoğlu, "Birileri bizi provoke edip, bizi terörize edip şiddet ortamının içine çekmeye çalışıyor. Bunun üzerinden belki de barış sürecini vurmak istiyor. Veya orada yani Kürdistan da yeniden bir kaos ortamı oluşturup bundan nemalanmak istiyor. Yani orada sorunlar bitmesin isteyen çok sayıda mihrak var. Bunların başında da devletin derinlerinde çöreklenmiş, devletin imkanlarını kullanarak vatandaşları birbirine düşürmeye çalışan karanlık ruhlular insanlar, yapılanmalar var." şeklinde konuştu. (Hürseda Haber)

BDP Gençlik Meclisi 1. Olağan Kongresi için binlerce genç, "Genç başladık genç başaracağız" sloganıyla Amed'de bir araya geldi. Seyrantepe Kapalı Spor Salonu'nda gerçekleşen kongre için farklı kentlerden yola çıkan gençler sabah saatlerinde Amed'e ulaştı. Kongrenin gerçekleştiği alanda polis yığınağı dikkat çekerken, kongre salonuna girişte izdiham yaşandı.

"Diriliş ruhunun coşkusu ile Amed kurultayına bin selam", "Savaşta da barıştan da seninleyiz Ey Serok", "Devrim hakikatiyle özgürleşen genç kadın özgür yaşamın gücüdür", "Kahrulsun kölelik ve egemenlik yaşasın demokratik sosyalizm mücadelemiz" gibi pankartların asıldığı

BDP Gençlik Meclisi Kongresi başladı

salona Abdullah Öcalan, PKK'nin öncü kadrolarından Mazlum Doğan, Ali Çiçek, Mahsum Korkmaz (Egit) ile Zeynep Kınacı (Zilan) ile devlet güçleri tarafından katledilen Şerzan Kurt, Şahin Öner, Paris'te katledilen 3 Kürt kadın devrimcinin fotoğrafları da salona asıldı. Sahneye de yine Abdullah Öcalan'ın posterleri ile BDP bayrağı asıldı.

Muğla'dan gelen gençler, daha önce polis tarafından katledilen Şerzan Kurt'un fotoğrafı eşliğinde salona girdi, gençlerin girişi esnasında salondan "şehid namirin" sloganları yükseldi.

Kongreye Kuzey Kürdistan kentlerinin yanı sıra Türkiye metropollerini, PYD gençliği, Bask Abertzale Solu Militan Gençliği, Arjantin Guevaracı Hareket, Norveç Kızıl Parti Gençliği, Ermeni Gençlik Federasyonu, Lübnan İlerici Gençlik, Cumhuriyetçi Türk Partisi Gençlik Örgütü, Goran Partisi, YNK, PÇDK, Komelay Gencani Welatprazî Kurdistan, Güney Kürdistan Bağımsız Gençlik Örgütleri, HDP bileşenleri, Sosyalist Yeniden Kurtuluş Partisi, Sosyalist Demokrasi Partisi, Hêvi LGBTT, Sosyalist Gençlik Derneği, EMEP gençliği, TÖGP, Türkiye Gerçeği (Söz der-

gisi), HDK Gençliği, Devrimci Öğrenci Birliği gibi bir çok gençlik örgütü temsilcisi,

BDP'li milletvekilleri, PM ve MYK üyeleri katıldı.

Kuzey Kürdistan'da Yeni Parti Çalışmaları

Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de yeni bir sürece giriyoruz. Yeni ittifaklar, açılımlar söz konusudur. Kuzey Kürdistan'da Yeni Parti Çalışmaları. Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de yeni bir sürece giriyoruz. Yeni ittifaklar, açılımlar söz konusudur. Bu yeni duruma göre konumlanmak, kendini yenilemek, siyasi hareketlerin görevidir. Buna ayak uyduramayanların tutunamayacakları aşikârdır. Kürdi-Kürdistani cephebeş kanuni parti (BDP, Hüda-Par, Hak-Par, Kadep ve ÖSP) ve Azadi İnişiyatifi, Demokratik Gelenekten gelenler ile KDP-Barzani çizgisinde olduklarını iddia eden bir grubun çalışması bulunmaktadır.

Kadep, rahmetli Şerafettin Elçi'den sonra varlığını sürdürüyor de, ya kapanmak ya da başkalarıyla ittifak kurarak kendini yenilemek durumundadır.

Hak-Par, daralmış kadrosuyla muhalefet görevini bile yapamayacak durumdadır. Bir cephe ve koalisyon olarak düşünülen ve kurulan bu parti, Kemal Burkay'ın yanlış

siyasetleri neticesinde bu duruma düştü. ÖSP Kürdistani sosyalist bir parti

olarak var ve var olmaya devam etmelidir. Tüm Kürdistani hareketlerle iyi ilişkilere sahip olan ÖSP'nin, Kuzey Kürdistan'ın yarınında iyi hizmetlere vesile olacağını düşünüyorum.

Geriyeye Kuzey Kürdistan'da yarım iktidar olan BDP ile ana muhalefet partisi olarak Hüda-Par kalıyor. Bu iki parti de ideolojik, siyasi ve askeri (BDP için) vesayet

altındadırlar. Geçmişte PKK-Hizbullah üzerinden yaşanan kardeş kavgası nedeniyle ve de BDP'nin açgözlü tutumu ve iktidar hırsı nedeniyle bu iki parti arasında da gerilim yaşanmaktadır.

Önümüzdeki seçimi kazasız-belasız atlatsak, bu gerilimin yerini itidale ve siyasi rekabete bırakacağını düşünüyorum. Normalleşme açısından bu önemlidir. Hüda-Par yeni bir parti olarak, elbette fazla bir oy almayacaktır. Lakin gitgide yükselen bir oy potansiyeline sahip olduğunu, öncelikle AKP'den, az da olsa BDP'den kazanacağı zemin ile Kuzey Kürdistan'da kalıcı bir parti haline geleceğini düşünüyorum. Bu durumda yani Kuzey Kürdistan'da AKP'nin yavaş yavaş zayıflayacağı, Hüda-Par'ın güçleneceği, BDP'nin de HDP projesinden dolayı zemin kaybedeceği öngörüsüyle yeni bir parti veya partilerin şansı ne olabilir veya olmayabilir?

Yukarıda isimlerini zikrettiğimiz Azadi İnişiyatifi, Demokratik Gelenek ve KDP-Barzani çizgisinin partileşme ihtimali ve başarılarına ilişkin Kürdistani siyasi

çevreleri iyi düşünmelidir. Şu anda başka bir dinamik-dinamik gözükmemektedir. Bu üç eğilim bir araya gelebilir mi? Gerirse nasıl bir birlik olur?

Bu sorulara verilecek cevaplar önemlidir. Gelecek yazılarımda bu konuya değinmeye ve özellikle de Kürdistan İslami (AZADİ) İnişiyatifi'nin partileşme eğilimine dair görüşlerimi sizinle paylaşacağım.

Aralık ayında Azadi İnişiyatifi'nin Malatya'da yapacağı ve iki gün boyunca partileşme, nasıl bir parti, zaman ve zemin tartışmalarının da nazara alınarak; bu konuya duyarlı olan veya söz söylemek isteyen kardeşlerimizi bu ve benzeri süreçlere müdahil olmaya çağırıyorum. Çünkü milletin namı hesabına yapılan işlerde herkesin söz söyleme hakkı vardır.

Bu üç eğilim arasında en dinamik, genç kadrolara sahip ve bir parti için gerekli olan fikir birliğine, bütünlüğüne sahip Azadi İnişiyatifi'dir. Özgüven sorunu aşılabilirse Azadi İnişiyatifi'nin Kuzey Kürdistan'ın yarınında iyi hizmetlere vesile olacağını söyleyebilirim.

Tirbespiyê ve Efrîn'de çatışma

spiyê'ye bağlı Maşuqi Köyü'nde bulunan kontrol noktasına saldırı düzenledi. Saldırıda 1 kişi hayatını kaybetti, 2 kişi de yaralandı. Çete üyelerinin saldırı ardından geri çekildiği belirtildi.

Öte yandan YPG güçleri Til Temir ile Heskê arasındaki ana yolda bulunan Irak Şam İslam Devleti (İŞİD) ve El Nusra çetelerini bölgeden çıkararak, ulaşımı güvenli hale getirmeye çalışıyor. YPG, operasyonlarla Rojava'daki bölgelerin kuşatma altına alınmasına karşı önleyici tedbirler de geliştirmeye çalışıyor.

Saldırlara karşı misilleme
Efrîn bölgesinde çete üyeleri Qestel Cindo ve Şera İlçesi'nde bulunan YPG kontrol noktalarına saldırı düzenledi. Alı-

nan bilgilere göre, YPG güçlerinin karşılık vermesi üzerine çatışmalar yaşandı. Çatışmalarda 2 çete üyesi öldürüldü, 2'si de yaralandı. YPG güçlerinin çete üyelerinin araçlarına yönelik düzenlediği eylemde ise içindekiler ile birlikte 4 araç imha edildi.

Efrîn'deki saldırılarda darbe
Çete üyeleri Efrîn bölgesinde son iki ayda Şera İlçesi ile Qestel Cindo, Yazibax û Meerîn, Ziyaret, Cilbirê ve Bêne köylerine saldırılar düzenlerken, ağır kayıplar da verdi. YPG kaynaklarının verdiği bilgilere göre, iki ay boyunca devam eden çatışmalarda 500 çete üyesi öldürüldü, 2 tank, 14 araç ve 4 dolça imha edildi. Çatışmalarda 1 panzer, 7 araç, 25 kalaşnikof silah, 2 doçka, 3 havan topu, 2 BKC, 2 RBC silah,

2 kanas suikast silahı, 60 el bombası ve silahlara ait çok sayıda mermi ele geçirildi.

Halep'te 10 sivil öldürüldü

Halep'te rejim güçleri ve çete üyelerinin saldırıları sürüyor. Halep'in Qazî Qesir Mahallesi'nde yaşanan çatışmalar ardından, bölge rejim güçlerinin uçakları tarafından bombalandı. Bombardımanda 10 sivilin yaşamını yitirdiği çok sayıda kişinin de yaralandığı belirtildi. Eşrefiyê Mahallesi'nde de çatışmaların olduğu belirtilirken, sonuçları öğrenilemedi.

Asayiş üyesi yaşamını yitirdi

Qamişlo'da 23 Kasım'da çete üyeleri tarafından düzenlenen bombalı saldırıda yaralanan Asayiş üyesi Bengîn Ebdula Osê yaşamını yitirdi. Osê'nin cenazesi Qamişlo'da düzenlenen kitlesel törenle toprağa verildi.

iki ay içinde Efrîn bölgesinde çetelerin YPG karşısında ağır kayıplar verdiği kaydedildi. YPG, 25 Kasım'da Heskê bölgesinde gerçekleştirdiği "Til Temir Şehitleri Devrimci Operasyonu" ardından, bölgedeki çatışmalar sürüyor. Çete üyeleri Tirbe-

Стамбул: курды демонстрируют солидарность

В стамбульском районе Кадыкёй состоялся митинг "Сражающаяся Рожава, Стамбул с тобой", организованный местным отделением прокурдской Партии мира и демократии (ПМД). Для поддержки населения Рожавы (Сирийского, или, как его еще называют, Западного Курдистана) собрались несколько тысяч человек. Перед началом митинга произошла стычка демонстрантов с полицией, из-за повешенного на одном из зданий огромного транспаранта с надписью "Аль-Тайип, убери свою Аль-Каиду из Рожавы". Сопредседатель недавно образованной Народной демократической партии (НДП) Эртугрул Кюркчу акцентировал внимание собравшихся на оказании поддержки ПСР боевым формированиям в Сирии. "Уберите от Рожавы свои руки и руки своих бандитов", - заявил Кюркчу, обращаясь к правительству.

Другой сопредседатель НДП Себахат Тунджель подчеркнул, что в Северном Курдистане не стоит видеть угрозу. "Твоим соседом будет Партия демократического союза (ПДС - организация сирийских курдов, близкая к Рабочей партии Курдистана - прим. ред.). Если сейчас ты соседствуешь с

бандформированиями, то почему не хочешь соседствовать с ПДС?", - спрашивает Тунджель.

Один из лидеров Партии мира и демократии Гюльтан Кышанак призвала правительство и премьер-министра быть открытыми и откровенными в своей политике. Обращаясь к

главе правительства, она сказала: "Нельзя говорить о том, что ты поддерживаешь Оджалана (лидер РПК, сидящий в тюрьме по статье терроризм) и продвигаешь процесс мирных переговоров, и одновременно отправлять бандитов в революционную Рожаву, развивающуюся по стратегии того же Оджалана. Курдский народ не обманешь. Быть стороне или бандформирований, или поддерживать мир одновременно

невозможно", - заявила Кышанак. Она также отметила, что происходящее в Рожаве окажет влияние на весь Ближний Восток. "Мы на рассвете 21 века, солнце восходит в Рожаве. Это солнце согреет весь Курдистан, принесет на Ближний Восток мир и свободу. Революции в

Рожаве испугались. Пусть боятся, курды и Курдистан станут сверкающей звездой Ближнего Востока", - заявила Кышанак. В последнее время тема Рожавы занимает растущую, если не главенствующую роль в выступлениях лидеров представленных в меджлисе прокурдской Партии мира и демократии, так как поведение правительства Турции по отношению к сирийским курдам напрямую увязывается ими с процес-

сами, связанными с местными турецкими курдами. На протяжении нескольких месяцев в Турции идет продолжительный и неспешный процесс мирного урегулирования курдской проблемы на условиях сложения сепаратистами Рабочей партии Курдистана оружия и предоставления взамен турецким курдам дополнительных прав и свобод со стороны правительства. О каких именно правах и свободах идет речь, не разглашается. Сами турецкие курды лелеют мечту об автономии. Озвучивая последний пакет демократических реформ, Эрдоган заявил о предоставлении права обучения на национальных языках (имелся в виду в первую очередь, курдский).

Во время встречи премьер-министра Турции Реджепа Тайипа Эрдогана с лидером иракских курдов Масудом Барзани несколько дней назад турецкие СМИ обсуждали употребление Эрдоганом слова "Курдистан", являющегося в официальной турецкой лексике чуть ли не табуированным. Курдские же политики относятся к подобным подвижкам со стороны турецкого премьер-министра настороженно, указывают на недостаточность и непоследовательность дей-

ствий, считают, что процесс мирного урегулирования продвигается слишком медленно. При этом националистическая часть населения Турции критикует Эрдогана за "излишние реверансы" в сторону курдов.

Происходящее в Рожаве вдохновляет турецких курдов. Партия демократического союза несколько месяцев удерживает власть в своих руках, накануне было провозглашено создание временной администрации. Эти новости турецкими курдами воспринимаются с воодушевлением. Лидеры Партии мира и демократии призывают мировое сообщество обратить внимание на сопротивление Рожавы исламским радикалам и террористам в Сирии и оказать им поддержку.

"Турция, с одной стороны, желает иметь связи с курдами и в ближневосточной политике получать выгоду от курдских сил, но, с другой стороны, хочет ослабить эти силы,- спрашивают они.- Сколько еще она сможет проводить эту расчетливую и неискреннюю политику?" "Продолжит ли Турция антикурдскую линию или поменяет свой подход, будет видно в ближайшее время, но сегодняшняя позиция не внушает излишних надежд", - считает обозреватель популярного интернет-портала ilkehaber.com Сейди Фырат.

КРГ планирует выплатить компенсации жертвам "Анфалья" из нефтяных доходов

Автономный Курдистан на севере Ирака планирует произвести выплаты компенсаций жертвам многих репрессий Багдада против курдов из доходов от экспорта нефти, если Багдад продолжит игнорировать требования Эрбиля по поводу этих компенсаций. Региональное правительство Курдистана (КРГ) оценивает общее количество претензий на сумму в \$ 387 млрд.

Согласно закону, принятому парламентом Курдистана в апреле 2013 года, КРГ может продавать собственную нефть без одобрения Багдада и

нефтяных сделок Эрбиля, настаивая, что вся добыча и экспортные контракты Курдистана должны проходить через центральное правительство. Эрбиль не согласен с этим и ссылается на конституционные статьи, в которых его экспорт признается законным, если доходы будут разделены с центральным правительством.

Согласно соглашениям, подписанным премьер-министром Курдистана, Нечирваном Барзани, и федеральным правительством в июле этого года, последнее должно выплатить компен-

"Если федеральное правительство не соглашается на компенсацию в соответствии с законом, Курдистан может извлечь выгоду из своих природных ресурсов, в том числе от добычи и продажи нефти, для выплаты компенсаций жертвам", заявил Ахмед Варти, член юридического комитета курдского парламента. Он сказал, что как государство Ирак несет ответственность за потери, понесенные народом Курдистана.

"Это является законным, и народ Курдистана имеет законное право получить компенсацию за убытки", согласен с ним Наск Тофик, другой курдский депутат. Он выразил опасение, что вопрос компенсаций был поднят только в качестве предлога КРГ для начала спорного экспорта нефти. "Но мои страхи исчезнут, если из нефтяных денег будет создан фонд, который будет прозрачным и подконтрольным парламенту", добавил он. Законопроект о компенсациях вызвал нарекания оппозиционного "Движения за перемены" (Горан) в парламенте Курдистана, но Хаврами заявил, что он уверен, что теперь партия поддержит закон. "Это национальное достижение, и я уверен, что "Горан" и другие стороны поддержат его, когда закон будет реализован", добавил Хаврами. В апреле прошлого года премьер-министр Барзани подписал в Багдаде соглашение, состоящее из семи пунктов, включающих и компенсацию жертвам "Анфалья" и других репрессивных мер. Хаврами отметил, что нынешнее правительство в Эрбиле в скором времени будет заменено новым, созданным по итогам парламентских выборов, прошедших в сентябре этого года. "Следующее правительство Курдистана должно принять меры для выполнения этого закона", сказал он.

Багдад кругом в долгу у Курдистана

Депутат парламента Ирака от Курдского Альянса Eşwaq Saif заявила, что начиная с

2007 года центральное правительство Багдада задолжало на Курдистану на финансирование пешмарга (это конституционная норма 7 триллионов иракских динаров).

Напомним также, что из года в год Багдад выделяет Курдистану из общего бюджета вместо положенных 17% (по конституции) все меньше и меньше средств. Так в текущем году Курдистану выделено не более 11% средств из бюджета.

Кроме того Багдад не выплачивает положенные средства нефтяным компаниям, работающим в Курдистане, прикрываясь заявлениями о незаконности контрактов, заключенных с правительством Курдистана.

Несколько дней назад правительство Курдистана предъявило счет Багдаду за геноцид курдов в размере 387 миллиардов долларов. На мой взгляд эта цифра должна быть неизмеримо больше. Багдад, как Германия в отношении евреев, должен пожизненно выплачивать компенсацию курдам за все зверства осуществленные над курдским народом.

Тем не менее по всеобщему мнению Курдистанский регион представляет разительный контраст с остальной частью Ирака по экономическому развитию. Правительство Ирака тратит огромные деньги на покупку вооружения. Там царит беззастенчивая коррупция и воровство. Несмотря на это иракские деятели типа Шахристана, вместо того чтобы поучиться у курдов, смеют делать антикурдские заявления и учить их законности и заявляют что курды хотят слишком многого.

ПСКмедиа

использовать эти средства для компенсаций семьям, которые пострадали от так называемой кампании "Анфаль" и других зверств бывшего иракского режима против курдского меньшинства страны.

Согласно этому закону, КРГ может вмешаться и самостоятельно выплатить компенсации жертвам, если Багдад не будет в состоянии сделать это в заранее оговоренные сроки. Курдистан планирует начать первые прямые поставки своей нефти в следующем месяце через недавно расширенный трубопровод, который будет перегонять курдскую нефть в Турцию и на рынки за ее пределами.

Багдад выступает против прямых

саци тем, кто пострадал от политики предыдущих правительств Ирака с 1963 до 2003 года. В другой директиве, подписанной месяц спустя, КРГ оценивает полную сумму компенсаций в почти в \$ 387 млрд. Но центральное правительство в Багдаде до сих пор не в состоянии ответить по этим соглашениям.

Министр природных ресурсов КРГ, Ашти Хаврами, заявил в интервью "Rudaw", что сумма компенсаций кажется высокой, но она должна быть сопоставлена с убытками. Он отметил, что более 200 тысяч курдов были убиты, тысячи домов были разрушены, а курдские районы опустошались в течение трех десятилетий.

kurdistan.ru

Премьер-министр Курдистана: Для борьбы с гендерным насилием необходима сильная политика

Премьер-министр Курдистана, Нечирван Барзани, на этой неделе призвал курдских политиков активизировать борьбу с гендерным насилием в отношении женщин, заявив, что этот вопрос является "социальной проблемой в целом". Об этом сообщает агентство "Rudaw". "Насилие в отношении женщин является выражением отсутствия безопасности и безопасности внутри семей", заявил он в понедельник на встрече, прошедшей в ознаменование Международного дня по искоренению насилия в отношении женщин. Насилие в отношении женщин - "это не просто женский вопрос, но и социальная проблема в целом", добавил он. Барзани также призвал правительственные ведомства более эффективно сотрудничать в области защиты прав женщин. Он также признал некоторые достижения, произошедшие в регионе "с помощью специальных институтов и реформационных законов". Во время свое-

го доклада о положении женщин в Курдистане, Барзани призвал всех государственных служащих выйти за рамки своих партийных политических разногласий и подчеркнуть недостатки в решении этого вопроса. Он заявил об отсутствии сотрудничества между различными правительственными ведомствами и учреждениями, отсутствии профессионализма и опыта в решении вопросов насилия по признаку пола и отсутствию механизмов для осуществления правовых мер.

В связи с этим, Барзани подверг критике религиозных лидеров за распространение призывов, направленных против женщин и соответствующих правительственных мер. Это не "соответствует исламу и принципам Регионального правительства Курдистана", сказал он. "При рассмотрении этого вопроса, я узнал, что насилие в отношении женщин в Курдистане сократилось. Тем не менее, оно находится на подъеме в некоторых районах. Я очень обеспокоен

этим, и поручил провести исследование причин этого роста", сказал премьер-министр.

"Более того, некоторые из судов Курдистана не реализуют законы Курдистана, они довольствуются работой с ранее действовавшим законодательством Баас. В дополнение к этому, в некоторых случаях было политическое вмешательство. Такие действия направлены против законодательства и принципов Курдистана, и должны быть остановлены", предупредил он.

Два года назад КРГ принял закон, запрещающий насилие в отношении женщин, включая обрезание женских половых органов, и приравнял "убийства чести" к уровню убийств. Так называемые "убийства чести", в которых родственники-мужчины убивают своих родственниц, по их мнению, запятнавших честь семьи участием в романтических или сексуальных отношениях, остаются распространенными в Курди-

стане. Женское обрезание, часто поддерживаемое исламскими лидерами, также широко распространено. Об этом говорится в отчете нью-йоркского отделения "Human Rights Watch" за 2012 год. "Правительство региона начало проводить информационно-просветительские кампании, обучать судей, и давать распоряжения полиции касательно статей закона о насилии в семье. Но оно, видимо, не приняло аналогичные меры для введения запрета на женское обрезание", сообщает сайт "Human Rights Watch".

Барзани указал на новую форму насилия в отношении женщин - клевету в Интерне-

те на активисток-защитниц женских прав в Курдистане, и призвал к введению нового законодательства и соответствующих действий, "направленных на привлечение к суду и уголовной ответственности виновных в таких действиях".

Барзани также призвал к расширению возможностей женщин работать на руководящих постах.

"Политическое руководство Курдистана твердо привержено работе над этими вопросами. Мы считаем, что обеспечение безопасности, равенства и справедливости является лучшим путем к свободному и безопасному Курдистану для всех граждан", сказал он.

В Багдаде построят центр курдов-файли

Как сообщило в субботу иракское министерство культуры, в рамках программы "Багдад - столица арабской культуры - 2013", в столице Ирака будет создан культурный центр курдов-файли. Проект будет реализован совместно с министерством строи-

тельства и жилищно-коммунальных услуг. "Министерство культуры заключило контракт с Министерством строительства и ЖКХ по подготовке проекта создания такого центра на улице Фелестин в восточной части Багдада", сообщил глава отдела

министерства по связям с общественностью, Акил аль-Мандалави, в интервью "Shafaaq News". Согласно плану министерства, центр будет охватывать все специальные события и мероприятия курдов-файли в области культуры, языка и творчества.

Лондонский кинофестиваль стал успехом курдского кинопроизводства

"Этот фестиваль является одним из ключевых элементов создания курдского кино. У нас нет традиций курдского кино, и нет вообще никаких кинотеатров в курдских деревнях Турции и Ирана. Этот фестиваль - основа для чего-то, что называется "курдское кино", заявила в интервью "Rudaw" Ширин Саиб, одна из организаторов 8-го Лондонского курдского кинофестиваля, который завершил свою работу в воскресенье.

Фестиваль, который представил более 120 фильмов, показал широкий спектр жанров кино, в том числе полнометражных и короткометражных игровых и документальных фильмов, а также провел конкурс короткометражных фильмов имени Йылмаза Гюнея - курдского режиссера, который умер в изгнании в Париже в 1984 году. Первый Лондонский курдский кинофестиваль состоялся в 2001 году, а предпоследний - в 2011-м.

"Этот фестиваль был намного лучше организован, чем все предыдущие", говорит Розе Шевин, участник фестиваля. По словам организаторов, в этом году фестиваль придерживался согласованной кампании по связям с общественностью, которая через

СМИ и добровольцев достигла всех частей Курдистана, диаспор курдских общин и неправительственных организаций

курдов. Это подчеркивает родственные связи фестиваля в мире кино, а не ограничивает его рамками культурного события для лондонской курдов, говорят они.

"Если быть честным, на фестивале этого года было слишком много фильмов, организаторы должны быть строже в выборе того, что должно быть показано", говорит один из посетителей.

"В фильмах курдских режиссеров представлен широкий диапазон качества, но это относительно новая отрасль, и все работы становятся все более изощренными", говорит Баян Сами Абдул Рахман, представитель Регионального правительства Курдистана (КРГ) в Великобрита-

нии, и гость торжественной церемонии открытия фестиваля. "Предмет будет меняться с течением времени. Это, конеч-

но, важно, что молодые кинематографисты чувствуют потребность выразить страдания курдского народа во время Анфалья и Халабджи, но я надеюсь, что к третьему или четвертому своему фильму кинематографисты начнут рассказывать новые истории", сказала она.

КРГ было спонсором фестиваля, который также получил поддержку со стороны Эрбильского Университета, иранской и курдской организации по правам женщин, и других организаций. "В этом году у нас был большой выбор разных стилей, и мы, конечно, имели смешанную обратную связь", признается Саиб. "Но это одна из немногих площадок для курдских режиссеров.

Это хорошее место для охвата более широкой аудитории, получения поддержки общины и построения новых связей".

"Самое главное для курдских фильмов - финансирование, и лучшее, что дал этот фестиваль для кинематографистов - это шанс наладить связи с другими людьми в этой промышленности", говорит Сахим Омар Калифа, режиссер из Захо (Иракский Курдистан), чей короткометражный фильм "Багдад Месси" был показан на фестивале и завоевал 23 награды по всему миру.

Фильм Калифа 2011 года, "Земля Героев", получил приз международного жюри на "Берлинале" - Берлинском международном кинофестивале - в 2011 году. Курдское кино выиграет, если не будет связано с такими тяжеловесами кинопроизводства как Турция и Иран, говорит Саиб. "Бахман Гобади заявляет о себе как курдский режиссер, но большая часть мира видит его как часть иранской новой волны". Когда миру станет известно о курдском кино, фильмы режиссеров, подобных Гобади, будут работать в наших интересах", говорит она, ссылаясь на режиссера, чей первый полнометражный фильм "Время пьяных лошадей", был одним из первых фильмов на курдском языке, произведенных в Иране, и получил награду в Каннах в 2000 году.

Но Лондонский курдский кинофестиваль - больше, чем просто случайный показ курдских фильмов, утверждает Ата Муфти, координатор фестиваля. "Лондонский фестиваль был первым курдским кинофестивалем мира, но с тех пор курды организовали нечто подобное в Берлине, и прошли два курдских кинофестиваля в Швеции. Их организаторы приняли участие в работе Лондонского фестиваля этого года, и мы будем координировать с ними работу в будущем", говорит он. Его организация также планирует ежемесячные показы курдских фильмов в лондонском центре "Westbourne Studios". Показы будут проходить под названием "Кино Курдистана". На них будут представлены работы из архива организации, содержащего 1500 курдских фильмов. Последний день фестиваля в "Westbourne Studios" совпал с запуском выставки курдского изобразительного искусства в том центре. "Я был удивлен тем, насколько популярным было событие, и насколько оживленным...", говорит Калифа. "Это один из величайших успехов в истории курдского кино. Нет, не только курдского кино, но даже курдского искусства и культуры".

На фото Марка Кэмпбелла: Курдские режиссеры на открытии гала-ужина фестиваля. kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 42 (241) 2-8 декабря 2013 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Америка выступает против экспорта нефти Курдистана в Турцию без одобрения Багдада

В четверг Госдепартамент США объявил, что он не поддерживает экспорт нефти из Курдистана в Турцию без согласия федерального правительства. "Вашингтон не одобряет экспорт нефти из любой части Ирака за рубеж

государственного департамента США, Джейн Сакки.

Она отметила, что, если иракское правительство возражает против экспорта курдской нефти в Турцию, Вашингтон не будет поддерживать процесс экспорта. По поводу

федерального правительства и Курдистана решить их проблемы посредством конституции. Заявление Америки прозвучало в то время, когда глава Регионального правительства Курдистана, Нечирван Барзани, посетил Анкару для подписания контракта на экспорт нефти и газа. Но источники турецких СМИ указывают, что на встрече между Барзани и премьер-министром Турции, Реджепом Тайипом Эрдоганом, прошедшей в среду и длившейся более трех часов, не было подписано никаких контрактов, потому что это не одобряет Багдад. Сообщается, что подписание контракта было отложено до следующего месяца.

без согласия федерального правительства", говорится в заявлении пресс-секретаря

отношений между Эрбилем и Багдадом, Сакки заявила, что Вашингтон потребовал от

Совет министров КРГ провел совещание

24 ноября Совет министров Регионального правительства Курдистана (КРГ) провел очередное совещание, которое возглавили премьер-министр, Нечирван Барзани, и его заместитель, Имад Ахмед. Первой темой встречи стало обсуждение вопроса о представителях курдской молодежи, которые уезжают в Сирию для поддержки исламистских групп, таких как "Исламское государство Ирак и Леванта". Совет министров КРГ обсудил

способы ограничить влияние исламистских течений на

молодежь и предотвратить ее участие в сирийском конфликте. Обсуждение также коснулось запуска нефтепровода в Турцию и назначения даты

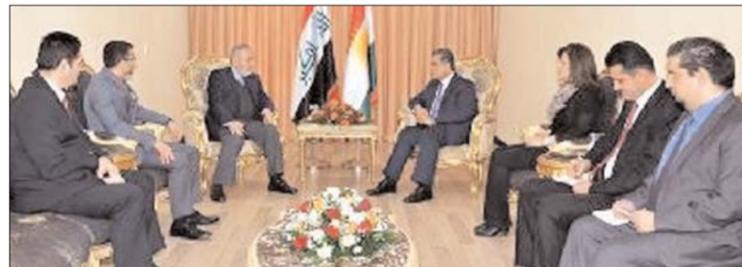
провинциальных выборов в Курдистане. Совет принял решение, что провинциальные выборы должны состояться 30 апреля 2014 года, о чем будет

опубликован официальный меморандум для уведомления Высшей независимой избирательной комиссии Ирака (ИНЕС).

Посол Румынии встретился с главой отдела иностранных дел КРГ

Вчера посол Румынии в Ираке, г-н Джейкоб Прада, встретился с министром иностранных дел Регионального правительства Курдистана

Мустафой, г-жа Сихам Джабали,

(КРГ), Фалахом Мустафой, чтобы обсудить пути дальнейшего развития связей с Иракском Курдистаном. Встреча состоялась на следующий день после того, как консульский отдел Румынии в Курдистане

и глава консульского отдела Румынии в Эрбиле, г-н Михайта Ена. Посол Прада поблагодарил министра Мустафу и КРГ за их участие и помощь в организации приема в честь Национального дня. От имени КРГ министр

Мустафа поздравил румынское правительство с национальным праздником и пожелал народу и правительству Румынии процветания и прогресса. Стороны обсудили ряд способов дальнейшего развития отношений, отметив увеличение интереса румынских компаний к средним и крупным проектам в Курдистане. Министр Мустафа выразил надежду на скорый запуск прямых рейсов между Румынией и Курдистаном, подчеркнув, что этот шаг увеличит взаимные отношения. Он также подчеркнул важность культурных и образовательных обменов между Курдистаном и Румынией как еще один способ дальнейшего развития отношений.

Стороны также обсудили местную политическую ситуацию в Курдистане и формирование нового кабинета КРГ.

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Барзани объявит независимость Курдистана

Влиятельный шиитский лидер Ирака Муктада Садр в интервью английской газете Independent рассказал, что во

время встречи с Масудом Барзани тот заявил ему, что если Малики продолжит политику давления на курдов, то он объявит о независимости Курдистана.

Муктада Садр также заявил, что Нури Малики – слабый лидер и Ирак движется к неопределенному будущему. Малики хочет занять пост премьера Ирака в третий раз что противоречит Конституции Но его в этом поддерживают США и Великобритания отметил Садр.

Напомним, что выборы в Ираке пройдут в первом квартале будущего года на фоне беспрецедентного усиления внутреннего конфликта в стране.

ПСКмедиа

Более 50 человек стали жертвами взрывов и массовых казней в Ираке

Более 50 человек стали жертвами взрывов и массовых казней, совершенных боевиками в пятницу в различных рай-

онах Ирака, сообщает агентство Франс Пресс со ссылкой на спасательные и медицинские службы.

Волна насилия захлестнула столицу страны Багдад, а также регионы, населенные преимущественно суннитами. Общее число жертв терактов и массовых расстрелов в Багдаде, провинциях Дияла, Найнава и Салах-эд-Дин, а также в городе Киркук составило в пятницу 51 человек. Рост напряженности в Ираке связан с противостоянием крупнейших исламских общин — суннитов и шиитов. Во времена правления Саддама Хусейна сунниты занимали главенствующее положение в государственных структурах Ирака, однако после вооруженного вторжения США и свержения Хусейна суннитов потеснили шииты. Они заняли ряд важных государственных должностей, среди которых наиболее влиятельным является пост премьер-министра.

kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXIR SULEYMAN

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:

Ramiz Cəbraylov

Xüsusi müxbir:

Sakit ÇIRAQLI

Региональный корреспондент:

Усуб ТЕЙФУР

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın

mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı 40, soqaq

S.Mehmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров

дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar

mərkəzində yığılıb səhifələnilib və

"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500